

Déjuonška beséjda

Godina 1, broj 2 - lipanj 2010.

Glasilo Grada Delnica

Čestitamo Dan Grada
i Župe Delnice

Ivanjski krijes na Petehovcu

Dragi čitatelji Déjuonške besejde,

Veseli činjenica da je prvi broj Glasila Grada Delnica bio dobro prihvaćen i rado čitan što daje poticaj u stvaranju novih vrijednosti izraženih na papiru.

Svjesni ekonomskih prilika u domovini koje se preslikavaju na svaki kutak regije u kojoj živimo, skromno djelujemo težeći ispunjenju svih zadaća zacrtanih Proračunom. Zima je bila hladna i duga te je ostavila zapažen trag i na prometnicama i u javnom djelovanju. No, neprimjereno bi bilo stvarati krizu duha za koju kažu da je puno opasnija od financijske krize. U stranicama ovog glasila predstavljamo Vam našu Crkvu sv. Ivana Krstitelja kao i dobitnike javnih priznanja Grada Delnica.

Nastojali smo Dan grada i župe primjereno obilježiti, inzistirajući na vlastitim sadržajima kojih uistinu ima dosta ili barem za svakog ponešto. Pri tom, najiskrenije i veliko hvala svim udrugama i pojedincima na doprinosu prilikom stvaranja programa za ljeto. S ponosom možemo predstaviti naše 'Ljeto u gradu' čime pokazujemo da brojne udruge zaista i ispunjavaju svoje programe.

Svima Vama želim čestitati Dan Grada i župe Delnice te pri tom zaželjati dobro zdravlje što je ionako najvažnije od svega.

Vaš gradonačelnik,
Marijan Pleše

KRONIKA Neka od događaja koja su obilježila proteklo razdoblje

07. siječanj 2010.

Skijalište Petehovac u danonoćnom pogonu

16. siječanj 2010.

Noćni slalom na Petehovcu

16. siječanj 2010.

Sanjkaško-skijaške igre bez granica Delnice

23. siječanj 2010.

Pravi hit je - sanjkanje

05. veljače 2010.

ODRŽANO 2. OTVORENO PRVENSTVO PGŽ U SKIJAŠKOM TRČANJU
Ski-sprint pod svjetlom reflektora

06. veljae 2010.

LOŠE VRIJEME NIJE OMELO OTVARANJE SEZONE MAŠKARA U DELNICAMA
Šetnja maski snježnim ulicama

07. veljače 2010.

PROTEKLI MJESEC NEDVOJBENO SE MOŽE SVRSTATI U PONAJBOLJE TURISTIČKE
POČETKE ZIMSKIH SEZONA U NOVIJOJ POVIJESTI GRADA
Delnice – centar snježnih radosti

14. veljače 2010.

Goransko maškarano ludilo na klizalištu i skijalištu

16. veljača 2010.

Koncert za Valentinovo

04. ožujka 2010.

DANIMA OTVORENIH VRATA DJEČJI VRTIĆ »HLOJKICA« SLAVI SVOJ JEDANAESTI
ROĐENDAN
Pričali priče, plesali kao patkice i super se zabavili

08. ožujka 2010.

U DELNICAMA OVE GODINE BOGATO OBILJEŽEN PRAZNIK ŽENA
Dan žena kroz brojna događanja

14. ožujka 2010.

U DELNICAMA ZAVRŠNICA TURISTIČKE AKCIJE
Goransko naj – to je naš kraj

15. ožujka 2010.

U Delnicama 12. prvenstvo OSRH-a

16. ožujka 2010.

DANAS ZANIMLJIVO KULINARSKO DRUŽENJE
Goranski kuhari na poduci iz – estetike

15. ožujka 2010.

Fotografijom približiti što širem krugu ljudi ljepotu
sporta

12. travnja 2010.

PRVA SMOTRA TRADICIONALNIH USKRSNIH NADJEVA PRIVUKLA VELIK BROJ
POSJETITELJA
Nadela – zapostavljeni goranski brend

15. travnja 2010.

Proljetna turistička ofenziva Gorana na glavni grad

25. travnja 2010.

18. Međunarodna Goranska Marohlinijada

02. svibnja 2010.

Proljeće klizalištu donosi nove sadržaje

30. svibnja 2010.

Župni Euharistijski kongres u Delnicama

OSVRT NA PROTEKLO RAZDOBLJE

Temeljem kriterija novog Pravilnika o proglašenju turističkih općina i gradova i o razvrstavanju naselja u turističke razrede, od početka ove godine Grad Delnice ušao je u A turistički razred, a naselja Crni Lug i Brod na Kupi, koja su dio područja Grada Delnica, smještene su u B razred. Procjena kriterija realizirana je kroz rad Povjerenstva osnovanog pri Turističkoj zajednici PGŽ-a koje je obišlo teren, provelo postupak ocjenjivanja te donijelo odluku o novom razvrstavanju.

Iako su tijekom dosadašnjeg za zimske užitke idealnog siječnja Delnice svojim mještanima i gostima ponudile prave užitke u skijanju na Petehovcu, klizanju u Parku kralja Tomislava ili kupanju u bazenu sportske dvorane, pravi hit ove zime u Delnicama je ipak – sanjkanje! Naime, djeca Delnica na Potoku su se sanjkala još od tridesetih godina prošlog stoljeća koristeći prirodnu strminu koja od tog donjeg dijela Delnica cestom vodi prema Potoku. Taj način zabave trajao je u svom

masovnom obliku sve do osamdesetih godina prošlog stoljeća, a tada se taj običaj polako počeo gubiti. No, pred nekoliko godina jedan od mještana Zdolanjskog kraja, pokojni Branko Pleše, počeo se zalagati za ideju obnavljanja tog običaja i pretvaranja sanjkanja na u turističku ponudu Delnica.

Sanjkaški užici nadopuniti su se mogli klizanjem u Ledenoj dvorani, odnosno skijanjem na sve posjećenijem Petehovcu na 2. Noćnom slalomu »Petehovac 2010.« Ski klub »Mrkopalj« i Planinski centar Petehovac ponudili su odlično uređenu slalom stazu dugu oko 300 metara na kojoj je trebalo savladati 15 vrata, a taj zadatak pokušalo je što brže riješiti stotinjak natjecatelja u nekoliko različitih dobni kategorija. Ni ovdje, kao ni u slučaju sanjkanja, nisu u prvom planu bili rezultati, već uživanje u sportu i dobra zabava.

Tradicionalno, u organizaciji Grada Delnica, održan je koncert za Valentinovo, praznik ljubavi. Najljepši pozdrav svim zaljubljenima uputila su djeca dječjeg vrtića "Hlojka" svojom pjesmom i

recitacijama. Uz njih nastupila su i djeca osnovne škole F. K. Frankopan iz Broda na Kupi, KGU Vokalni ansambal Delnice, Vokalna grupa DIM, Folklorna skupina KUD-a Delnice, Tamburaši i Mješoviti pjevački zbor također KUD-a Delnice, te Gradska limena glazba.

Svoj doprinos općem maškaranom ludilu na području Primorsko-goranske županije dali su i Gorani potrudivši se da uz klasične maškare karnevalsko ludilo upotpune spojem zimskih sportova i maškara. U Delnicama se tako na skijalištu i sanjkalištu Planinskog centra Petehovac moglo »naletjeti« na dobro raspoložene i snijegom oduševljene maškare, uglavnom članove lokalnog Mesopusnog društva »Pauše« koji su se odazvali te skijalište i sanjkalište украсili svojim ludorijama. Uživanje u pokazivanju maski i svemu što prati pusno doba počelo je u Radničkom domu Delnice gdje su u svom djeliću karnevala uživali najmlađi Delničani. No, prava je fešta uslijedila tek na klizalištu u Parku kralja Tomislava gdje je Goranski sportski centar »Runolist« d.o.o. omogućio svima koji su to željeli besplatno klizanje na ledu. Naravno, jedini je uvjet bio – maska! A takvih koji su na taj zahtjev pristali bilo je podosta pa je delničko klizalište zabilježilo svoju prvu, vrlo uspješnu ledenu feštu pod maskama praćenu glazbom s razglasa i ponudom toplog vina ili čaja.

Iako su jugo i sitna kiša umanjili dojam pravog goranskog zimskog ozračja, snijegom pokriveno igralište »Goranina« zimus je primilo osamdesetak sudionika 2. Otvorenog prvenstva Primorsko-goranske županije u sprintu skijaškim trčanjem.

Natjecatelji – njih 70 registriranih skijaša trkača i desetak rekreativaca, borili su se uz svjetlo reflektora na stazama dužine od 400 do 800 metara i to najprije kroz kvalifikacijske te potom polufinalnu i finalnu utru.

Više od sportskog ovaj je događaj imao turistički značaj jer je još jednom pokazao kako Delnice u samom središtu imaju idealne uvjete za različite zimske sportove, što je zanimljivo ne samo sportašima, već i turistima te svim ljubiteljima zdravog i aktivnog odnosa prema životu. Upravo stoga pohvale za organizaciju ovog događaja zaslužuju Skijaški savez PGŽ i delnički Skijaški klub »Goranin« čiji su članovi dobro pripremili stazu i osigurali tople napitke. Ono što posebno raduje činjenica je da je najveći broj natjecatelja bio najmlađeg uzrasta i to iz svih dijelova Gorskog kotara, obližnjeg Grobnika i ostalih dijelova Hrvatske, a nešto manji broj rekreativaca od očekivanog vjerojatno je posljedica juga i kiše. No, oni koji nisu došli pogriješili su jer su staze bile odlično pripremljene i izdržale nastupe svih natjecatelja.

Na klizalištu u Parku kralja Tomislava održane su Ledene sportske igre kao svojevrsan oproštajni pozdrav ovogodišnjoj goranskoj zimi. Naime, ovo je bila posljednja ovosezonska veća zabavno-sportska priredba organizirana na delničkom ledu. Istina, jedino županijsko klizalište još ne zatvara svoja vrata, ali sudeći po rastu temperature i sve uočljivijim ostalim elementima koji najavljuju proljeće, ni taj trenutak nije daleko. Možda je upravo zato delnički led prštao pod klizaljkama brojnih mladih klizača, a prostor klizališta odjekivao od veselih mladenačkih glasova.

Glavni »krivac« za to bio je Goranski sportski centar »Runolist« čiji su djelatnici osmislili zanimljive Ledene sportske igre kojima su se aktivno odazvala 32 natjecatelja podijeljena u četiri ekipe sa po osam članova. Uz tri domaće ekipe OŠ Ivana Gorana Kovačića, tu su bili i lokvarski školarci iz OŠ Rudolfa Strohala, a svi oni tijekom višesatnog zabavnog druženja na ledu natjecali su se u nekoliko atraktivnih sportskih disciplina kao što su košarka, graničar i poligon spretnosti.

Vojarna Drgomalj bila je domaćin 12. Prvenstva Oružanih snaga RH

u patrolnom trčanju, veleslalomu i skijaškom trčanju. U tri spomenute discipline nastupilo je stotinjak vojnika sportaša pri čemu su najbolju spremnost, što je pomalo i očekivano, iskazali članovi Bojne za specijalna djelovanja stacionirani u Delnicama.

U ukupnom poretku prošlogodišnje sve uglednije turističke akcije Primorskog radija – »Primorsko-goranska razglednica« i »Korak od mora, dva od gora«, Grad Delnice osvojio je odlično treće mjesto, primivši na svečanoj završnici akcije održanoj u Grand hotelu Adriatic u Opatiji veliku staklenu statu u za 3. mjesto u ukupnom poretku Gorskog kotara. Do tog priznanja Delnice su došle nakon ukupnog zbroja ocjena po pojedinačnim kategorijama, odnosno ocjena koje su se davale za

pristup mjestu, signalizaciju, opremljenost mjesta, uređenost javnih objekata, hortikulturno uređenje i čistoću mjesta, uređenost ugostiteljskih objekata – terase, turističko-informativni centar te opći dojam i gostoljubivost.

Osim ove nagrade, Delnicama je pripalo prvo mjesto u pojedinačnoj kategoriji Sport i rekreacija.

Na proljetnom županijskom prvenstvu Plivački klub Delnice sa šest osvojenih medalja bio je drugi klub po uspješnosti, odmah iza neprikosnovenog »Primorja Croatia osiguranja«, ali ispred primorskih klubova iz Rijeke, Crikvenice i Novog Vinodolskog! Na tom županijskom prvenstvu najmlađih kategorija plivači PK »Primorje Croatia osiguranje« (Rijeka) osvojili su 25 odličja i bili premoćno prvi, a drugo je mjesto pripalo PK »Delnice« čiji su plivači i plivačice osvojili šest medalja, dok je trećeplasirana »Crikvenica« osvojila jednu medalju, a bez odličja su ostali »Nevera« (Rijeka), »Rijeka« i »Vinodol«.

Delniška beseda

Nakon sjajnog nastupa na županijskom prvenstvu delničke su se vidrice iskazale i na B prvenstvu Hrvatske u plivanju za najmlađe uzraste. Na tom natjecanju održanom u Zadru članovi Plivačkog kluba »Delnice« osvojili su čak osam odličja i gotovo tridesetak plasmata među prvih desetoro plivača! U konkurenciji tristotinjak plivača iz 12 hrvatskih B klubova PK »Delnice« nastupio je s 18 natjecatelja, a najuspješnija goranska plivačica, ukupno treća nakon zbrajanja svih rezultata, bila je Ivona Rački koja je u kategoriji početnici A osvojila zlatno odličje u utrci na 50 metara leđnim stilom, srebro na 50 metara leptirovim stilom te brončane medalje u utrkama na 50 metara slobodno i 50 metara prsno. Dvije medalje, obje brončane, osvojila je Tajana Grenko u tzv. Općoj kategoriji osvojivši odličja na 50 i 100 metara delfinovima stilom. Petra Rački brončanu kolajnu osvojila je u istoj kategoriji na 50 metara leđno, a jedini dečko koji se iz Zadra vratio s odličjem je Marko Marković koji je u kategoriji početnici A osvojio srebrnu medalju na 50 metara prsno.

Delnički su boksači također ponovno osvjetlali obraz goranskog sporta pažnje vrijednim nastupima na prvenstvima Hrvatske različitih uzrasta vrativši se kući s tri odličja – po jednom broncom sa seniorskog, juniorskog i kadetskog prvenstva Hrvatske! Najvrjednije je svakako ono Karla Kruljca koji je na seniorskom prvenstvu Hrvatske održanom u Omišlju osvojio u velter kategoriji brončano odličje. Na istom je natjecanju Darko Pirc u superteškoj kategoriji također zabilježio pažnje vrijedan nastup, kao i Petar Čurić te Vedran Prica pa je Kristijan Hodak, trener i predsjednik BK »Delnice«, vrlo zadovoljan nastupom i činjenicom da je s državnog seniorskog prvenstva u Delnice stigle medalja, a zadovoljstvo pojačava i činjenica da su delnički boksači i na juniorskom te kadetskom prvenstvu Hrvatske uspjeli osvojiti medalju istog sjaja.

Predzadnji svibanjski vikend na području grada Delnica protekao je u

iznimno brojnim i raznovrsnim aktivnostima koje su na sasvim dobar način najavile proljetno-ljetnu sezonu turističkih manifestacija. Raznovrsna zbivanja počela su otvaranjem »Cvjetne priče grada Delnica«, trodnevnog festivala cvijeća koji su uspješno organizirali predstavnici Alpe Adria Expo iz Opatije, Cvjetna priča istog je dana nastavljena plesom. Naime, u delničkoj sportskoj dvorani u organizaciji riječkog Društva Superdance predstavljen je višemjesečni rad ovog društva i to atraktivnim izvedbama raznih vrsta plesova: hip-hop, trbušnog plesa i MTV-Style dancea. Dan kasnije, nepunih stotinjak metara od miomirisne Ledene dvorane članovi delničke udruge mladih »Re-volt« u Parku kralja Tomislava organizirali su priredbu PARK ON 2010. kojom su, kako ističu, otvorili sezonu proljetnih i ljetnih zbivanja u delničkom parku.

Raznovrsni delnički svibanjski vikend kraju je priveden odlično posjećenom manifestacijom »Kros Novoga lista dolinom Kupe« na kojem je nastupilo oko tisuću sudionika, među kojima su u najvećem broju bili osnovci i srednjoškolci Primorsko-goranske županije koji su kroz ovu priredbu odlučivali o tome tko su najuspješniji pojedinci i

školski klubovi u krosu. Uz njih nastupili su i predškolci, veterani i aktivni sportaši, kao i štićenici pulskog DOWN CENTRA, a uz kros jučer se u Brodu na Kupi moglo oprobati i u brzom rolanju, potezanju konopa i street ball košarci. Kome pak nije bilo do sporta, uživati je mogao u šetnji uz Kupu ili Kupicu ili pak plesu uz riječku skupinu »Fun«. Sve u svemu, ovog vikenda na području Delnica i Broda na Kupi ni u jednom trenutku nije bilo dosadno pa samo treba poželjeti da i dalje bude tako.

Odabrala Martina Petranović

LJETO U GRADU

lipanj	srpanj	kolovoz	rujan
05.06. EKO AKCIJA na Kupi (Udruga KUPA) 05.06. RISNJAK MOUNTAIN TREK (Ad natura i NP Risnjak) 06.-07.06. EARTH RUN: Trka Hrvatski Nacionalni Parkovi (NP Risnjak, TZ Delnice i Amicus ZGB) - doček biciklista iz PP Učka u NED postlijepodne - isprava biciklista prema NP Plitvice u PON	03.07. 'LUJZINSKI SAJAM' u Parku K.T. - Festival* uličnih svirača i zabavljača, od 16h *doček biciklista i povijesnih ličnosti, otkrivanje info ploče, nastavak Festivala oko kuće u parku, 17h (Udruga LUJZIJANA) 04.07. RAZLOŠKO PETROVO (NP Risnjak) 10.07. 'POVIJESNA ŠETNJA PARKOM' - tradicija, muzika i suvenirli u Parku (Savjet mladih i TZ), 10-15 h	05.08. ŠAHOVSKO PRVENSTVO KUPSKE DOLINE (ŠAH.ŠKOLA) Hotel MANCE, 10 h 05.08. Crnoluški nogometni turnir i CRNOLUŠKA NOĆ (Udruga RUNOLIST) 05.08. 'PUTEVIMA 138.brigade HV' Oldtimer rally do Brinje (OLDTIMER 1995) 06.-8.8. MOTO SUSRET /Polane/ (MK Mountin Riders) 07.08. GORANSKA ETNO-MODNA VEČER (TZ Delnice)	04.09. MEMORIJAL GORANA GAŠPARČA-PUPINA -vatrogasno natjecanje u ledenjaci dvorani (JVP Delnice) * PARK OFF - DJ Party u Parku Kralja Tomislava (Udruga Revolt)
12.06. IZLOŽBA OLDTIMER VOZILA (OLDTIMER 1995), na Gradskom trgu 10-14h 12.06. Otvaranje IZLOŽBE POVIJESNI KLUBA – OLDTIMER 1995, Narodna knjižnica i čitaonica, od 12h (tijekom lipnja i srpnja) 12.06. 'JELENČANI POKLANJAJU SPOMEN-KAMEN ZAVIČAJU' - doček Jelenčana i kulturno-zabavni program na trgu-od 13 h (KUD Delnice) - blagoslov kamen-obilježja na Kalvariji u 17 h (župni zbor uz blagoslov msc.Kovačića) 13.06. ŠAHOVSKI TURNIR u prostorijama kluba od 10 h (ŠK Delnice) 18.-19.06. NOGOMETNI TURNIR DJECE GK (HNK Goranin), Gradski stadion, od 10 h 16.06. PLIVAČKI MITING ZA GRAĐANSTVO natjecanje za sve uzraste, bazen, 18 h 19.06. TRADICIONALNI USPON NA RISNJAK (HPD Petehovac), autobusni kolodvor u 9,30 h 19.-20.06. Rukometni turnir za djecu (RK Delnice), Dom sportova od 10 h	11.07. 'KUP GRADA DELNICA' -biciklistička utrka /Japlenški vrh/ (OK Ris i BK Delnice) 13.-19.07. 'CROATIA OPEN' -Otvoreno prvenstvo Hrvatske u orijentacijskom trčanju (OK Ris) /Opatija, Delnice, C.Lug/ 17.07. 'PARK ROCK' - koncert u parku (Udruga ARTERIA) 17.07. 'KUPOM UZVODNO' -plivački miting na Kupi (Udruga KUPA)	14.08. SMOTRA HELIGONKI I MALIH INSTRUMENT.SASTAVA GK (Glazbeni susreti GK) Ledenja dvorana Delnice 14.-15.8. CROATIA NORDIC WALKING - vikend nordijskog hodanja (OK Ris) /Crni Lug-Delnice/	10.09. HRVATSKI OLIMPIJSKI DAN Dom sportova, od 16 h (DŠR Parejda) 11.09. MEĐUNARODNA EKO-AKCIJA NA KUPI (Udruga KUPA) 13.-18.9. SVJETSKO PREVENSTVO U RADIOGONIOMETRIJI ZA AMATERE /NP Risnjak/ (OK Ris) 15.09. DAN NP RISNJAK -otvorenje izložbe u NP
21.-26.06. IZLOŽBA FOTOGRAFIJA 'Lica Mediterana' Dom OSRH (Odbor za kulturu) - otvaranje izložbe u PON u 18 h - otvoreno: UTO-NED, 08-16 h 22.06. DAN ANTIFAŠISTIČKE BORBE - obilazak spomen-obilježja (MUAB), 9 h 23.06. OTVARANJE INFO-TABLE na Lujzijani uz nastupe F.Vukasovića M.Vrhovca (Udruga LUJZIJANA) + OBILJEŽAVANJE DAMSKOG MOSTA na Lujzijani u Grabnju (I.Knežević) od 10 h 23.06. Svečana sjednica Gradskog vijeća Radnički dom, u 11:30 h 23.06. OTKRIVANJE SPOMEN PLOČE U ZALESINI (Klub 138. brigade HV), 13 h 23.06. KONCERT SOPRANISTICE NIKOLINE KOREČIĆ Radnički dom, u 20 h 23.06. OTVARANJE IZLOŽBE FOTOGRAFIJA U PARKU K.T. (AFVK Delnice), 21:30 24.06. DAN GRADA I ŽUPE Sv.I.Krstitelja Svečana misa u crkvi u 11 h 24.06. 'IVANJSKE KRESNICE' - bacanje vijenčića na kuću Rački (Preplin'c), 18 h 24.06. KONCERT: KGU DELNICE i gosti Radnički dom u 20 h 24.06. IVANJSKI KRIJES NA PETEHOVCU u 21.30 sati 25.06. BUDNICA - DAN DRŽAVNOSTI (Gradska ilmena glazba) od 8h 26.06. GORANSKI OLDTIMER RALLY (Oldtimer 1995 Delnice) na Gradskom trgu od 9,30 h 26.06. SUSRET DJECE HR. BRANITELJA - natjecanja u nogometu, odbojci, graničaru, pjevanju, pikadu, playstationu i društvenim igrama (Udruga dragovoljaca DR RH) na klizalištu i stadionu od 10,15 h 26.-27.06. Izložba malih životinja u Parku Kralja Tomislava (Društvo PAJDAŠ), od 10-18 h 29.06. Dan župe C.Lug – PETROVO (MO C.Lug i Udruga RUNOLIST)	22.07. DAN ŽUPE u Brodu na Kupi - MAGDALENINO (MO Brod na Kupi) 24.07. SUSRET BORACA antifašističke borbe na Praproitu (MUAB Delnice) 24.07. „POLANE NA TRAGU GORANSKE STARINE“ - smotra folklor i goranskih običaja (TZ Delnice) 31.07. 'POVIJESNA ŠETNJA PARKOM' - tradicija, muzika i suvenirli u Parku (Savjet mladih i TZ), 10-15 h	28.08. 'KUPA 2010' Košarkaški turnir u Brodu n/K (Udruga KUPA) O.Š. F.K.Frankopan, 10 h 29.08. RISNJAK MOUNTIN BIKE (NP Risnjak)	* LIKOVNA IZLOŽBA SLOVENSkih SLIKARA (Udruga PREPELIN'c) * KONCERT UZ PROJEKCIJU ETNO FILMA: KUD Žažara i Alen Polić (Zlobin) * IGROKAZ NA GEROVSKOM NARIJEČJU (Zlatko Pohobrasky)

Nagrađeni javnim priznanjima Grada Delnica

Nagrade Grada Delnica za životno djelo

VILMA PUPIĆ

Kao pedagoški djelatnik sa završenim Pedagoškom akademijom u Zagrebu, opredijelila se za životni poziv u obrazovanju i odgoju najosjetljivijih populacija – učenika osnovnih škola. Započela je svoj kvalitetni i u nastavku vrlo plodonosan rad 1955. godine u OŠ Skrad, a 1960. prelazi u OŠ Brod na Kupi gdje započinje njezino stvaralaštvo. Ubrzo njene kvalitete dolaze do izražaja i 1962. postaje ravnateljica škole, što ostaje do kraja svog radnog vijeka 2000. godine. Mnoge su generacije učenika prošle temeljno obrazovanje i odgoj u onim teškim vremenima neimaštine, oskudice i možda nedovoljnih uvjeta za kvalitetno školovanje no ravnateljica se znala nositi s tim vremenima. Naravno da je uz obrazovanje, čiji je bio izvor upravo u školi, cjelokupna društvena zajednica napredovala, te se upravo u to vrijeme bilježi znatan napredak i razvoj toga kraja. Upravo zahvaljujući neumornom ravnateljici, 1974. godine izgrađena je i nova suvremena školska zgrada, čime su stvoreni daleko kvalitetniji uvjeti za odgojno-obrazovni rad. Gospođa Vilma PupiĆ dobitnica je mnogih nagrada od kojih ističemo: Priznanja i diplome mjesnih i općinskih organizacija za postignute uspjehe u prosvjetnom radu, Orden rada sa srebrnim vijencem, priznanja Ministarstva prosvjete i športa, Ministarstva turizma, Ministarstva poljoprivrede i šumarstva, Hrvatske radio televizije, priznanje Mjesne zajednice Brod na Kupi za postignut rezultate u kulturnom i društvenom radu, priznanje

Crvenog križa Delnice, nagrada osnovnoj školi za „Najljepši školski vrtu kontinentalnoj Hrvatskoj, a 24. travnja 1999. i značajna državna nagrada „Ivan Filipović“ za promicanje pedagoške teorije i prakse.

prof. dr. ANTE SEKULIĆ

prof. dr. ANTE SEKULIĆ rođen je 16. studenog 1920., a fakultetsko je obrazovanje nastavio nakon somborske i subotičke srednje škole u Zagrebu, gdje je 1946. diplomirao hrvatski jezik i književnost te latinski jezik i gdje je doktorirao na temu „Govor bačkih Hrvata“. U Delnice je došao 1957. godine i zaposlio se u Gimnaziji kao profesor, a ujedno je bio i zamjenik direktora u toj tadašnjoj srednjoškolskoj ustanovi. Generacije gimnazijalaca još i danas pamte satove hrvatskog jezika i književnosti na kojima je osnovnu materiju nadograđivao nijansama koje su pružale znanje i poticale interes za vlastitim otkrivanjima. Opseg svog ljudskog i pedagoškog raspona, širine i poimanja ostvarivao je ukazujući i na sve ostale vrijednosti tadašnjeg domovinskog prostora vodeći naraštaje delničkih gimnazijalaca uzduž bivše države. U prostoru izvannastavnih aktivnosti pamte se okupljanja đaka u literarnim sekcijama – gdje su odreda najbolji đaci dobivali priliku proširivati i produbljivati znanje. Profesora SekuliĆa mogli bi se sjetiti i osnivači te djelatnici Narodnog sveučilišta koje je tada imalo „pune ruke“ posla oko opismenjavanja, doškolovanja i prekvalifikacije radnika. SekuliĆ je bio predavač, ali i autor brojnih skriptiranih sažetaka iz kojih se brzinski učilo. Bio je i predsjednik Gradske limene glazbe, a kasnije je u gimnaziji predavao i latinski jezik, filozofiju i psihologiju te pokrenuo izdavanje školskog lista „Naši dani“. Godine 1963. izašla je njegova edicija „Riječi i

djela“, a 1967. skripta „Teorija književnosti“, „Romani Vjenceslava Novaka“, „Pregled povijesti književnosti – europski realizam“ te „Naša gramatika“ u dva djela. 1975. godine, pod pseudonimom Josip Šimunov, napisao je knjigu „Delnice-150-obljentnica Župe“. Profesor SekuliĆ 1994. godine u Rijeci tiska svoju poetsku zbirku „Poputbina“, u kojoj su i pjesme vezane uspomenom na Gorski kotar.

Godišnje nagrade Grada Delnica

ANA ŠNAJDAR

ANA ŠNAJDAR je rođena 5. srpnja 1983. godine, a stanovnica je Gučeg Sela u kupskoj dolini. Bez obzira na pohađanje srednje škole i fakulteta, Ana je uvijek bila i ostala aktivna članica Udruge Kupa, a posebno veliki dio svoga vremena uložila je u rad s djecom kupske doline. Njeno je zalaganje, trud i strpljenje neizmjereno dok svoje znanje i umijeće plesa prenosi djeci. Treba uzeti u obzir da je kupska dolina zakinuta za mnoga događanja i kulturna uzdizanja te da je Ana jedina koja je obratila pažnju na djecu koja dolje žive, a nemaju sve mogućnosti koje se pružaju npr. djeci u Delnicama. Ona odrađuje veliki posao za dobrobit djece, ali i roditelja koji s ponosom mogu gledati postignuća svojim mladim koji su jednostavno oduševljeni i sretni jer im netko poklanja veliki dio svoga života.

EMIL CRNKOVIĆ

mr.sc. EMIL CRNKOVIĆ rođen je 26. srpnja 1944. u Brod Moravicama. Po završetku srednje škole u Ogulinu 1968. diplomirao je na Ekonomskom fakultetu u Rijeci da bi 1974. stekao zvanje magistra ekonomskih znanosti na Sveučilištu u Zagrebu. Crnković je jedan od inicijatora i osnivača „Društva Gorana“ u Rijeci, a bio je i član Skupštine Turističke zajednice Grada Delnica kao i predsjednik Izdavačkog savjeta projekta reprinta knjige Rudolfa Strohala „Uz Lujzinsku cestu“. Jedan je od autora knjige „Gorski kotar“ izdane 1981. godine, kao i idejni začetnik projekta „200 godina Lujzijane“ koji se, počevši 2002. godine, redovito obilježava u goranskim mjestima. Gospodin Crnković je povijesni istraživač činjenica o goranskim naseljima i starinama, običajima, zanatima i goranskom gospodarstvu.

ETNO UDRUGA «PREPELIN'C»

ETNO-UDRUGA PREPELIN'C djeluje od 2004. godine, a svojim brojnim promocijama knjiga, likovnim i etnografskim događanjima probudila je veliku pažnju, ne samo goranske, već i šire, hrvatske javnosti. U njezinu izdanju i nakladi, objavljeno je već sedam etnografskih i književnih naslova, od kojih je više njih i nagrađeno na književnim natjecanjima. Članovi ove udruge sakupljaju etnografske predmete sa čitavog goranskog područja te ih sada već imaju oko 2500 komada. Prepelin'c značajno pripomaže kulturno-povijesno-dijalektalnoj promociji Delnica, a osmislila je i nekoliko originalnih tradicijskih smotri, koje su odlično prihvaćene među građanstvom.

UDRUGA GLAZBENI SUSRETI GORSKOG KOTARA

UDRUGA GLAZBENI SUSRETI GORSKOG KOTARA već 8 godina uspješno organizira najveće godišnje predstavljanje tradicijske goranske glazbe u Gorskom kotaru. Iznimno je doprinijela sveopćoj popularizaciji goranske tradicijske glazbe, naročito heligonki. Na smotrama koje svake godine organizira u drugoj goranskoj općini redovito se javljaju novi izvođači – svirači heligonki, koje upravo ova udruga izravno motivira i potiče. Udruga surađuje s brojnim hrvatskim muzikolozima i etnoložima te Hrvatskom radio-televizijom. Izravna posljedica aktivnosti i spomenute godišnje smotre udruge Glazbeni susreti Gorskog kotara su i smotre heligonki koje organiziraju društva Gorana iz Rijeke i Zagreba s kojima udruga već dugo izvrsno surađuje

ŠAHOVSKI KLUB DELNICE

ŠAHOVSKI KLUB DELNICE osnovan je 18. veljače 1950. godine i ove godine obilježava 60 godina postojanja. Prvotno je nosio ime Šahovski klub Braslav Rabar, a od 1956. preimenovan je u današnji naziv. Osnivač kluba i prvi predsjednik kluba bio je Rus Vsevolod Agapjejev. Ostvarenje svoga cilja klub je postigao okupljanjem građanstva i mladeži, poticanjem i promicanjem šaha i šahovskog stvaralaštva, sudjelovanjem u domaćim i međunarodnim natjecanjima kao i njihovom organizacijom, suradnjom s drugim istovrsnim i sličnim udrugama te promidžbom Grada Delnica. Najveći uspjeh kluba u ekipnim natjecanjima jest nastup ženske ekipe u prvoj saveznoj ligi četiri sezone sa ostvarenim 7. mjestom 2001. godine. U pojedinačnom natjecanju Prvenstva Hrvatske najbolje su rezultate postigli Bruno Juranić 1993. i viceprvakinja Tihana Gržinčić, 1996. godine. Danas klub broji 30-ak članova i nastupa samo u seniorskoj konkurenciji. Predsjednik je Josip Tomac, a potpredsjednik

DRAGICA MAJNARIĆ

DRAGICA MAJNARIĆ je umirovljena učiteljica hrvatskoj jezika koja je čitav svoj radni vijek svoje učenike vješto podučavala delničkom kajkavskom govoru. Svojim je srčanim zalaganjem i radom doprinijela očuvanju i njegovanju ne samo delničkoga govora, već i naše baštine. O njenom radu s učenicima i promidžbi delničkoga govora svjedoče i brojni nastupi na učeničkim natjecanjima kao na njima i osvojene nagrade.

DRUŠTVO UZGAJATELJA

MALIH ŽIVOTINJA «PAJDAŠ»

DRUŠTVO UZGAJATELJA MALIH ŽIVOTINJA PAJDAŠ ove godine slavi 25 godina uspješnoga rada. Osnovano je 1985. godine sa ciljem okupljanja uzgajatelja malih životinja (kunića, golubova, peradi, ptica), kojih je u ovom kraju uvijek bilo. Članovi društva su građani Grada Delnica, ali i ostalih mjesta, koji su u ovom društvu našli mogućnost unapređenja uzgoja svojih životinja. Društvo ima oko 60 članova koji se redovito bave uzgojem. Svake godine Pajdaš organizira izložbe malih životinja u Delnicama, kao i u drugim susjednim mjestima, kako bi propagirali uzgoj, ali i sudjeluje na državnim i drugim izložbama gdje ostvaruju zapažene rezultate, brojna priznanja i šampionske titule. Iz navedenoga se jasno može razabrati da je Pajdaš vrijedna udruga koja daje svoj doprinos zajednici te obogaćuje i oplemenjuje život u

MIRJANA MAJNARIĆ

MIRJANA MAJNARIĆ rođena je u Mrkoplju gdje završava osnovnu školu nakon koje pohađa i završava Srednju glazbenu školu „I.M. Ronjgov“ u Rijeci i Muzičku akademiju u Zagrebu. Godine 1976. zapošljava se u Osnovnoj glazbenoj školi „I. Tijardović“ u Delnicama gdje i danas radi kao učitelj solfeđa i glasovira. tijekom svih tih godina, radeći na glazbenom obrazovanju mladih u mješovitom pjevačkom zboru „Runolist“, vodi glazbenu radionicu „Škole mira“ te pjevački zbor Osnovne glazbene škole „I. Tijardović“. Godine 1988. preuzima vođenje vokalne skupine „Goranke“ kao i mješoviti pjevački zbor KUD-a Delnice kojega vodi i danas. Zbor je pod njezinim vodstvom uvježbao 100-injak naslova i partitura najrazličitijih žanrova i stilova, snimio nosač zvuka „33 proljeća“, a naš Grad uveseljava i promovira diljem Hrvatske, ali i van njenih granica.

ŽUPA SVETOG IVANA KRSTITELJA DELNICE

O prvotnoj župnoj crkvi - koliko je poznato - zabilježeno je:

"Prvotna župna crkva nalazila se na tzv. Vidmu iza današnjih br. 135 i 136., na kom se prostoru nalazila i kuća župnikova. Ovaj župni stan postojao sve do god. 1862., jer te godine postade plijenom požara, koji je uništio malne sve kuće u dolnjem kraju. Crkvu je požar poštedito, te se u njoj obavljala služba Božja sve do godine 1825." (Spomenica župe Delnice - župna crkva)

Opis te prve crkve nalazi se također u Spomenici, a podaci su potpuni:

"Nalazila se na malome visu pokraj župnog stana a bijaše zidana. Zvonik je bio drven, a crkva je bila popločena kamenom, polukrug iznad velikog žrtvenika bio je posvođen a nad crkvenom lađom bijaše strop. Proviđena je bila sa 10 prozora."

U bilješci kaže: *"Duga bijaše 11 hvati i 3 stope, široka 5 hvati i 2 stope, a visoka 2 hvata i 2 1/2 stope. sakristija bijaše zidana i proviđena sa 1 prozorom te je mjerila u širinu 1 hvat i 1 stopu, u duljinu 2 hvata i 3 1/2 stope, a u visinu 1 hvat i 1 1/2 stope. - drveni zvonik bijaše vrlo nizak a imao je 4 zvona."*

Ono što tu crkvu povezuje s današnjom svakako je isti patron - sv. Ivan Krstitelj.

Razvitak Delnica, veći broj žitelja i napredak u gospodarskom i uljudbenom životu učinilo je pitanje nove crkve neodgodivim. Već u popisu pućanstva god. 1805. zabilježeno je da u Delnicima ima 1200 žitelja u 143 kuće i 157 obitelji, god. 1824. ima delnička župa 1822 žitelja, a god. 1828. bilo ih je već 1876. Delnički župnik Nikola Car, nakon što je zvonik srušen, odlučio je u dogovoru sa svojim vjernicima podići novu crkvu. Premda je bilo teško, 21. ožujka 1825. godine, odlučeno je o gradnji nove crkve. Tada je na talijanskom jeziku sastavljen, utanačen i potpisan ugovor između Antuna Cividinija i župnika Nikole Cara i Delničana o izgradnji nove crkve. Ugovor se nalazi u župnoj pismohrani, a pisan je vlastitom rukom župnika Nikole Cara. Ugovor ima 15 točaka i njime je utanačeno sve što je bilo nužno: duljina, širina, visina, prozori, kor, vrata i dr. Prema predaji

ukupni troškovnik za crkvu iznosio je 3100 for, a župni stan 1147 for. Djelo je uspješno okončano te je crkva posvećena 2. lipnja 1829. Posvetu je obavio senjsko-modruški biskup Ivan Krst. Ježić, a za župnikovanja Nikole Cara. O tome i svjedoči spomen ploča u obliku trokuta iznad srednjih ulaznih vrata. Latinski tekst glasi:

D.O.M. PIETATE ET
CONCORDIA POPULI ANNO
1825. ERRECTA AB ALLSMO
ET RNDSSMO DNO JOANNE
BAPTA JESICH APISCOPO
SEGN. MODRUSSIENSI 2.JUN.
1829. CONSECRATA RECTORE
NICOLAO CZAR PAROCHO.

Spomen na posvetu, konsekraciju crkve odeden je za treću nedjelju listopada, s oprostom od 40 dana za onoga tko tu crkvu posjeti. To je ona nedjelja koja se još i danas ovdje zove "Bela nedjelja delnička".

Župnik Nikola Car, koji je bio duša pothvata oko gradnje crkve, našao je u ovoj crkvi i svoje konačno počivalište, u kripti pod žrtvenikom sv. Florijana. Umro je 21. siječnja 1863. u 77. godini života.

Današnja župna crkva intenzivno se obnavlja u posljednjih nekoliko godina. Do sredine listopada 2006. privedena je kraju sanacija glavnog oltara, te mu je vraćen izgled iz vremena neposredno nakon izgradnje tog crkvenog objekta, pri čemu je, osim građevinskih, podu-

zeto i niz kvalitetnih restauratorskih zahtjeva.

Uz Župnu crkvu Sv. Ivana Krstitelja i crkvu Majke Božje Utješiteljice u Marija Troštu, Župa Delnice u svom sastavu ima još crkvu sv. Josipa u Lućicama, kapelu sv. Križa na delničkoj Kalvariji i kapelu sv. Antuna u Dedinu. Više informacija o župi možete dobiti na web stranici: www.delnice-crkva.org

Zbog toga pogled na obnovljeni oltar oduševljava, no sve to ima i svoju cijenu koja nije neznatna. Dvije godine nakon obnove glavnog oltara i svetišta, u ljetu 2008. u delničkoj župnoj crkvi odvijaju još opsežniji radovi. Tijekom tih radova cjelovito su sanirani zidovi u preostalim dijelovima crkvene unutrašnjosti, a sanacijskim je zahvatom obuhvaćen i dio poda ispred središnjeg oltarnog prostora. Pribroji li se tome i izmjena električne instalacije i više je nego jasno kako ti radovi nisu bili samo izvedbeno, već i financijski vrlo zahtjevni.

Tijekom radova na saniranju zidova i stropova počeli su se nazirati neki slikovni detalji iz kojih je bilo moguće naslutiti kako je crkvena unutrašnjost izgledala do pedesetih godina prošlog stoljeća i opsežnih sanacijskih radova koji su tada provedeni. Uz ostalo, iznova je pogledu

vjernika postala dostupna i stropna slika Marijina Uznesenja. Nakon svega je odlučeno da taj dio nasljeđa ostane sačuvan i uklopljen u budući izgled crkve što, dakako, podrazumijevalo i angažman provjerenih restauratorskih stručnjaka Hrvoja Horvata i Maje Raberski.

Od 2006. do 2008. godine u crkvi se postavljaju vitraji, a posljednja dva vitraja postavljena su na Božić 2009. godine.

Crkva sv. Ivana Krstitelja danas izgleda dostojno svog ugleda u velikoj mjeri zahvaljujući donacijama i potpori Grada i vjernika Župe Delnice, ali i žitelja Delnica koji su iselili u Ameriku, točnije članovi Hrvatske bratske zajednice iz Gallupa a uz svesrdnu pomoć gđe Katice Bolf.

Crkva BDM Utješiteljice MARIJA TROŠT

Kapela ili crkva BDM Utješiteljice nalazi se u istoimenom selu Marija Trošt udaljena od župne crkve četiri kilometra. Nalazi se iznad ceste koja vodi prema Brodu na Kupi. Pred crkvom je manji trg okružen kućama, a iza crkve vodi put na mjesno groblje. Stari naziv za ovu crkvu bio je "kapela BDM na Turnih". Veoma je stara i ne postoje zapisi o njezinom nastanku. Crkvu je posvetio godine 1755. senjski biskup Juraj Wolfgang barun Čolić od Löwensburga.

Nakon požara koji je 1950. godine uništio cijelu crkvu, ona je više puta obnavljana. Zadnja obnova je bila 1989. godine, koju su financirali donatori iz Italije uz pomoć župljana iz našega šireg zavičaja.

Prošlog ljeta na crkvi je promijenjena kapa tornja, a na crkvu postavljena gromobranska instalacija, ne samo radi njene zaštite, već i zbog zaštite od groma i požara većine okolnih kuća u Marija Troštu, a što omogućuje njen dominirajući položaj i smještaj na uzvisini.

Sadašnje stanje crkve je vrlo ozbiljno. Nužno je potrebno obnoviti i učvrstiti vanjske zidove i fasadu, i to posebice u dijelu sakristije, a također su potrebni i drugi radovi i ulaganja u njenu obnovu i redovito održavanje i zaštitu.

Bez pomoći institucija i šire zajednice ništa od navedenog neće se moći sanirati jer sredstva Župe Delnice nisu dostatna, obzirom da i brojni drugi crkveni i vjerski objekti na području Župe trebaju obnovu i održavanje, a koji su u većini slučajeva spomenici kulture i sastavni dio naše baštine.

Višnja Bolf

PARK ŠUMA “JAPLEŃŠKI VRH”

Park-šuma Japlenški vrh (842 m n. v.) sa svojih 170 ha uzvišenje je neposredno kraj Delnica, na zapadnoj strani. Ovdje zaštićena priroda svojim prirodnim nastavkom, delničkim Parkom kralja Tomislava, zalazi direktno u centar grada i čini osobiti prirodni rashlađivač, posebno za toplih ljetnih dana. Bogatstvo staza, šetnica i puteljaka vrijednost je najviše prepoznata kroz sport, rekreaciju, visinske pripreme sportaša, posjet gateru jelenske divljači ili jednostavno, šetnju kroz zelenilo uokolo pansiona "Lovački dom".

Na sjeveroistočnoj padini Japlenškog vrha postoji stara skijaška 70-metarska skakaonica s doskočištem na gradskom stadionu. Ovdje su se pedesetih do kraja sedamdesetih godina redovno održavala natjecanja u skijaškim skokovima. Skakaonica očekuje rekonstrukciju, dapače, prerastanje u nordijski centar te bi tada bilo moguće spajanje s ovdje razvijenim skijaškim trčanjem u sve popularniju ski-disciplinu - nordijsku kombinaciju. Zaštitni je sportski simbol Delnica, a s nje početkom i krajem svakog ljetnog vikenda zvukom trube Delnice oplemenjuje naš trubač Buki koji svirkom triju skladbi u 22.00 sata svira povećerje s njenog vidikovca, čiji amfiteatralni položaj nad naseljem omogućuje izvrsnu akustiku.

Planinarski put Japlenški vrh – Golubinjak

Planinarski put Japlenški vrh – Golubinjak pravo je otkriće za ljubitelje prirode, planinare, ljubitelje hodanja i čistoga zraka. Spaja dva zaštićena područja, tj. park-šumu Japlenški vrh kraj Delnica s park-šumom Golubinjak kraj Lokava. Staza je duga 9 km, uglavnom prati Lujzinsku cestu, premda se stalno nalazite u divljini i dobro je obilježena.

Njena ruta omogućuje uživanje u nekoliko fenomena. Staza započinje na jedinoj hrvatskoj skijaškoj skakaonici, onoj u Delnicama, u neposrednoj blizini pansiona Lovački dom. Prvi dio rute posjetitelju omogućuje blagodat aromaterapije, a na putu ćete vidjeti staru kraljicu bukvu, crnogorični perivoj, slušati cvrkut ptica, pronaći razne tragove, velike vrtače/ ponikve. U području Javornika jedan mali odvojak vodi vas do Sobolove vapnenice, ostatka krečane gdje se još ne tako davno pripremalo vapno za mnoge goranske kuće.

Na lokvarskom dijelu puta otvaraju se vizure, redaju se livade, a putem svjedočimo sve veće bogatstvo krških fenomena, primjerice krški podzemno-površinski kompleks nazvan mostići, te čuvenu goransku špilju Lipu ili Lokvarku koju je Jakov Bolf otkrio još davne 1912.g. Na cilju vašeg pohoda nalazi se park-šuma Golubinjak.

A jeste li znali što Vas ovdje okružuje?

FLORA: crvena kozokrvina (*Lonicera xylosteum*), lovorasti Ilkovac (*Daphne laureola*), ljiljan zlatan (*Lilium martagon*), ciklama (*Cyclamen purpurascens*), mišje uho (*Omphalodes verna*), volecvjetni kukurijek (*Helleborus niger*), divlje vrste orhideja (*Orchidaceae*), brojne i šarolike vrste proljetnica GLJIVE: jelova rujnica (*Lactarius salmonicolor*), jelova kokica (*Sparassis nemecii*) - strogo zaštićena svojta, bukova guba (*Fomes fomentarius*), jelova guba (*Fomitopsis pinicola*), jelova sjajnlca (*Ganoderma carnosum*) i brojne druge vrste gljiva

FAUNA: veći broj srednjoeuropskih šumskih kukaca, ptica i sisavaca, primjerice medvjed (*Ursus arctos*), srna (*Capreolus capreolus*), vjeverica (*Sciurus vulgaris*), puh (*Glis glis*), crna žuna (*Dryocopus martius*), sjenice (*Paridae*), zeba (*Fringilla coelebs*), gavran (*Corvus corax*), sojka (*Garrulus glandarius*), kos (*Turdus merula*), palčić (*Troglodytes troglodytes*) i brojne druge

VEGETACIJA: šuma bukve i jele (*Omphalodo verna*-Fagetum), manje površine zapuštenih gorskih livada

POSEBNE ZANIMLJIVOSTI: poučna staza u Park-šumi Japlenški vrh, proplanak i vidikovac s livadama koje zarastaju grmljem u predjelu Vrtaljke, sađena šuma smreke s granatim starim stablom bukve (bukva-kraljica šume), Sobolova vapnenica u predjelu Javornik, duboka kraška ponikva Kamerkin dol, prirodni kameniti most i špilje koje se granaju u pet ulaza i izlaza, špilja Lokvarka - zaštićeni geomorfološki spomenik prirode, zaštićena Park-šuma Golubinjak.

Park-šumom Japlenški vrh, špiljom Lokvarkom i Park-šumom Golubinjak upravlja Javna ustanova „Priroda“

Turistička zajednica Grada Delnica

OSNOVNA ŠKOLA

Dominik Jakova 4b

MJESTO KOJE NAJVIŠE VOLIM

Volim jedno mjesto veselo i lijepo
Volim njegove ulice što vrludaju slijepo.
Volim potok što beskrajno teče,
Volim čovjeka koji tim ulicama šeće.
Volim u mjestu park i drveće.
Volim spomenike, poštu i vrtno cvijeće.
Volim kad dođe proljeće, jer tada, je
moje mjesto pravo slikarsko umijeće.
Volim školu koja Ivan Goran Kovačić se zove.
Volim u mjestu svako nasmijano lice, zar nije divan moj
Grad s imenom Delnice.

BLANKA GUGIĆ, 7. RAZRED

Lara Jurković 1a

Matea Rački 2a

Goranski kraj

Moj goranski kraj,
Moj majhen je raj,
Al srce maje
Vavek tuče zanj.

Ko va šumo zajdeš,
Lep, čist zrak najdeš
Pa veselo ,duboko
I srečno vdahneš.

Nika Nikola, 7.a

«IVAN GORAN KOVAČIĆ»

MAJE DEJONCE

Brigi od davnin te
Stojijo tiho mučijo
ni glavi ne pomknijo k' da
lidi zs Dejonc bežijo.
Store so se zavlejkle v hiše i poslušajo
kaku vejtr čez rajfne crno sojo briše.
Mladi svoje bejle kiše zapuščajo
i vrata za sobo zaperjajo.
Hiše so žoosne k' u pse kda jeh gospodore zapestijo.
Tan kej so se stoletje
noše store namučele kamn do kamna slogale
svoje dece gnejzda svijale.
A mladi ? Ne morajo.
Ognjišča so vgosnole i lejpe bejle hiše zapestile.
Oko hiš s' da smo
Tice popejvajo i neke nove gospodore čakajo.

VEDRANA BABIĆ, VIII. r.

Dora Jakupak 4b

Filip Štimac 4b

Proljeće u Delnicama

U mom zavičaju je proljeće, svuda oko
mene izraslo je cvijeće.

Oko mene osušeno lišće i zelena trava,
žutih jaglaca i potočnica plava.

Na drveću lišće pupa, a žubori rijeka
Kupa.

Alen Dedić 5. a

Foto: iz arhiva TZ Delnice

MO Crni Lug djeluje u sastavu:

ŽARKO KOVAČ-predsjednik

NIKICA BRIŠKI-član

ZLATKO PUŠKARIĆ-član

ARSEN ŠTIMAC-član

MATIJA MALNAR-član

U dosadašnjem radu zadovoljni smo suradnjom i pomoći koju nam pruža Grad Delnice. Posebno smo zadovoljni što smo uspjeli Dom kulture u Crnom Lugu dovesti u funkciju i što to više nije samo derutna zgrada u centru mjesta. To je sada jedan lijepi objekat na ponos nas crnoluzana.

Uređena je i Pintarska ulica sa pripadajućim dječjim igralištem, a ujedno je uređen i prostor oko spomenika palim borcima NOR-a.

Popločen je i prostor oko mjesne crkve Sv. Petra i Pavla i time naša lijepa crkva još više dolazi do izražaja.

MO Crni Lug posebno se angažirao oko uvođenja MAXDSL-a, odnosno MAX-tv, jer smo peticijom potaknuli odgovorne u T-COMu te time dobili brži i jeftiniji internetski pristup.

MO Crni Lug angažira se prilikom proslave Petrova: Dana župe u Crnom Lugu koji se obilježava 29. lipnja kao i za „Razloško Petrovo“, obzirom da su Razloge sastavni dio MO Crni Lug. Tako će i ove godine, zajedno sa udrugama Runolist i Furman biti organizirana zabava 03. srpnja na školskom igralištu, te zabava u Razlogama 04. srpnja.

Važno je napomenuti da se svake godine u suradnji s udrugom Runolist organiziraju Pesnici, zvončari čija je tradicija stara preko 200 godina na što smo posebno ponosni.

MO Crni Lug, svakako se brine i o uređenosti mjesta, pa tako uspješno surađujemo sa komunalnim poduzećem Risnjak d.o.o. Delnice.

19.05. i 12.06.2010. organizirane su akcije košnje i čišćenja mjesta u kojima su aktivno sudjelovale i udruge Furman i Runolist.

U sportskom smislu, MO Crni Lug se angažirao u nabavci stolova za stolni tenis koji su stvarno i u funkciji, kao i oko nabavke golova i mreža na školskom igralištu na kojem se već tradicionalno svake godine organizira malonogometni turnir.

Što se daljnjih planova tiče, njih je mnogo, ali prioritet nam je svakako uređenje Ulice Risnjak koja je u stvarno lošem stanju kao i krov na mrtvačnici mjesnog groblja kome je potrebna sanacija.

Svjesni smo situacije, ali u suradnji s Gradom Delnicama i sa udrugama na području MO Crni Lug, nadamo se realizaciji naših planova.

Ž.K.

MJESNI ODBOR CRNI LUG

Pod pokroviteljstvom MO Crni Lug, udruga "Furman" će dana 3.07. (subota) 2010. upriličiti zbivanja na prostoru školskog igrališta. Sadržajem će biti obuhvaćeno: izložbeno-prodajni sajam, malonogometni turnir, ugostiteljska ponuda, tombola, a sve uz animaciju domaćih svirača.

PREDSTAVLJAMO POSLOVNE SUBJEKTE U NAŠEM GRADU

Goran graditeljstvo d.o.o.

Tvrtka Goran graditeljstvo d.o.o. sa sjedištem u Delnicama – Gorski kotar je građevinska tvrtka u obiteljskom vlasništvu specijalizirana za niskogradnju i betonske radove. Tvrtka Goran graditeljstvo d.o.o. posjeduje dvije betonare. Obje betonare smještene su na strateškim mjestima te pokrivaju veliki dio tržišta Primorsko-goranske županije. Betonara Kukuljanovo smještena je u Industrijskoj zoni Kukuljanovo i njezina proizvodnja pokriva područje Rijeke, Opatije, Novog Vinodolskog te otok Krk, dok je druga betonara smještena u Delnicama te pokriva područje cijelog Gorskog kotara. Ukupna godišnja proizvodnja betonara je cca. 36000 m³, a u 2008. godini betonare dobivaju certifikat ISO 9001 za proizvodnju betona, montažnih elemenata i betonske galanterije. Trenutačno tvrtka ima 95 zaposlenih od kojih više od 70 % zaposlenih ima stalno prebivalište na području Gorskog kotra.

Goran graditeljstvo d.o.o. osnovano je 1954. Godine i djeluje samo na domaćem tržištu i to najviše na području Primorsko-goranske županije. Kao prednosti istakli bi dobru organizaciju samog poduzeća, visoku kvalitetu građevinskih radova, a posebno se ponosimo kvalitetom naših betona te stručnosti našeg osoblja. Što se suradnje sa lokalnom upravom dobro surađujemo ali želja nam je da se ta suradnja održi te unaprijedi boljim kontaktima te boljom podrškom za poduzetništvo od lokalnih uprava. Planovi za budućnost bolja suradnja sa lokalnom upravom u nadi za zajedničkom realizacijom projekta koja je pridonosit razvoju grada Delnice a i cijelog Gorskog kotra.

Betonara Delnice

Betonara Kukuljanovo

Vodosprema Lokvarka (primjer projekta uspješne suradnja sa lokalnim upravama koji pridonosi razvoju Gorskog kotra)

POPOVIČEV MLIN

Đejuonska besjeda

Smješten u centru Delnica, skriven od slučajnih prolaznika i znatiželjnih pogleda, mlin obitelji Mihelčić, poznatiji kao 'Popovićev mlin', nalazi se u Supilovoj ulici, najstarijoj i najdužoj ulici u gradu.

Mlin su dali sagraditi Josip i Francika Mihelčić koji su se nakon višegodišnjeg rada u Americi vratili u svoj rodni kraj. Izgradnja električnog mlina započela je 1924. godine. Uz pomoć nekolicine mještana Delnica, gradila su ga dvojica majstora iz Austrije, a u mlin su ugrađeni dijelovi proizvedeni u tvrtki 'Ganz Danubius' iz Budimpešte. Gradnja je završena 1925. godine kada je mlin i započeo sa radom. Zanimljivo je da su Delnice tek u studenom 1927. godine u cijelosti elektrificirane niskonaponskom električnom strujom. Taj podatak najbolje svjedoči o važnosti mlina čijim su se uslugama koristili mještani cijelog Gorskog kotara.

Kako je mlin postao turistička atrakcija?

Nadia: Iako sam praunuka graditelja mlina, dok sam odrastala nisam puno znala o mlinu, osim da je obitelj živjela od te djelatnosti u prošlosti. Otac Alojz malo se sjećao, a svojevremeno, u 80-ima, u dvorištu obitelji je bilo skladište 'Metisa', te je prostor bio zatrpan sekundarnim sirovinama. Nakon što smo se Alen i ja oženili, pokušali smo prostor očistiti i urediti za potrebe obitelji koju smo zasnovali 2003.god. Alenu tad mlin postaje najdraži hobi, većinu svog slobodnog vremena provodio je čisteći dvorište i mlin.

Alen: Kad se prostor očistio, bilo je vidljivo da je mlin prilično očuvan što nas je ponukalo da istražimo povijest mlina. Kontaktirali smo Konzervatorski odjel u Rijeci, gdje nam je rečeno da je to pravi raritet na ovim prostorima. Upućeni smo na Etnografski muzej u Zagrebu čiji su ljudi ubrzo došli i pogledati mlin. Prvo pitanje upućeno nama bilo je: Da li bismo objekt stavili pod zaštitu?

Da li ste se onda i odlučili na zaštitu?

Nadia: Ne, to nismo željeli. Odlučili smo od prostora učiniti turističku atrakciju, no stavljanje pod zaštitu bi nas ograničilo u upravljanju objektom, a to nismo željeli. Smatrali smo da je najbolje da se sami brinemo za mlin. Jer kad je objekt pod zaštitom, on kao da više nije naš. I za najmanji popravak i uređenje treba tražiti suglasnosti uz stalan nadzor upravljanja, a taj si teret nismo željeli nametnuti.

Alen: No, posjeti nekolicine stručnih ljudi koji su svi sa divljenjem odlazili iz našeg dvorišta ukazao nam je da imamo nešto zaista vrijedno što smo tad odlučili pokazati i drugima. Odlučili smo registrirati obrt što nije bilo nimalo lako. S obzirom da smo i Nadia i ja zaposleni, bilo je teško legalizirati rad u obrtu kao sekundarnoj djelatnosti, no uspjeli smo u ožujku 2008. kad je nastao Obrt za usluge i proizvodnju POPOVIČEV MLIN.

Kakav je bio put od registracije do afirmacije na tržištu?

Alen: Uz dobru suradnju sa TZ Grada Delnica, mi smo već 2008. kandidirani na Natječaj PGŽ: Volim Hrvatsku gdje smo osvojili 1.nagradu na razini županije i plaketu „Najorginalnija turistička ponuda PGŽ“. To je privuklo razne TV kuće pa smo tako posjećeni od tv-ekipa emisija 'Boje turizma' i 'Alpe-Dunav-Jadran' kao i mnogih subjekata radijskog etera. To nam je puno pomoglo u promidžbi. No prije svega, zahvalni smo 'Hotelu Risnjak' i 'Planinarskom domu Galerija' iz Delnica na prepoznavanju vrijednosti našega objekta i uvrštavanju u svoje turističke aranžmane. To nam je zaista pomoglo da krenemo.

Obnova mlina vjerojatno je i financijski bila zahtjevna?

Alen: U želji da mlin originalno uredimo i osposobimo barem jednu od postojeće dvije linije mljevenja, kandidirali smo projekt na razne natječaje. U tome su nam pomogla razna poznanstva stečena u komunikaciji između konzervatora i etnografa. I s obzirom na svačije oduševljenje mlinom, svi su bili spremni pomoći.

Nadia: Mislim da treba reći da nam je vrata otvorila naša mladost i poduzetnost te ljubav prema tradiciji, baštini i ostavštini, jer naprosto je oduševljavalo ljude to što imamo energiju i želju stvoriti vrijednost iz starine.

Alen: G. Zdravko Živković, konzervator u Ministarstvu kulture nam je osobno pomogao osmisliti projekt koji smo kandidirali na natječaje. U suradnji sa ljudima ključan je bio taj prvi dojam koji je mlin ostavljao na njih, jer ulaskom u dvorište nisu očekivali ništa, a vidjeli su mnogo. S

napisanim i prijavljenim projektom već 2008. smo dobili sredstva potpore: 50.000 Kn od Ministarstva turizma i 20.000 Kn od Primorsko-goranske županije te još 2.000 Kn od TZ Kvarnera. 2009. smo ponovno kandidirali mlin na natječaj i ponovno uspješno: Ministarstvo turizma dodijelilo nam je 40.000 Kn. Naravno, sve smo morali namjenski utrošiti. Početkom ove godine od strane Ministarstva turizma posjetila nas je komisija koje je u živo htjela vidjeti rezultate ulaganja.

Nadia: prilikom prijave na natječaj prošle godine, dobili smo vrijedan pisani dokument iz Konzervatorskog odjela u Rijeci koji govori da je Popovićev mlin jedini mlin takve vrste gradnje u cijeloj Primorsko-goranskoj županiji.

Kakvi su planovi za dalje? Naslućuje se i daljnja vaša poduzetnost..

Nadia: Nas motivira opće oduševljenje onim što imamo, pa interes medija, uspjesi u pronalaženju financiranja, suradnja s turističkim djelatnicima,... sve nas to potiče na daljnji razvoj mlina kao destinacije za odmor. Prvo je bio samo mlin, a onda smo započeli i sa proizvodnjom vlastitih suvenira od drva, smatraš da je lijepo ponuditi gostima da svoju posjetu pamte u obliku suvenira kojeg mogu ponijeti kući. Uvidjevši potrebu za dodatnim sadržajima i prostorom koji bi privukao posjetitelje krenuli smo urediti gospodarski objekt odmah pored mlina, nekadašnju štalu sa već kuhinjom. U tom prostoru je moguće organizirati sastanke, druženja, proslave i prigodne radionice. Čak i sami planiramo radionicu „Od zrna do pogače“. Za to nam je potrebno osposobiti elektromotor koji će pokrenuti liniju mljevenja sa kamenom, a taj se motor trenutno nalazi u 'Končaru' na popravku. Tad bi imali originalan suvenir, vrećicu vlastito proizvedenog brašna – kompletan doživljaj uz miris brašna.

Alen: Ove smo godine prostor obogatili još jednim sadržajem, tj. bočalištem koje je u ponudi uz iznajmeni spomenuti prostor, a u planu je uređenje potkrovlja štale za potrebe smještaja. No to je za sad samo ideja.

Kakva je suradnja sa Turističkom zajednicom i Gradom?

Nadia: Veseli nas novi zakon u turističkoj djelatnosti koji će omogućiti turističkim zajednicama da same osmišljavaju i uključuju mlin u aranžmane kao jednu od atrakcija gorskog kotara. Apeliramo na potrebu dodatnih oznaka u Delnicama jer osim na obiteljskoj kući odmah pored vatrogasnog doma nigdje nema putokaza do mlina.

Alen: U prijavi na natječaje uvijek se traži i iznos potpore lokalne samouprave, a za sad nismo mogli popuniti taj traženi podatak jer nismo niti dobivali sredstva od Grada. No, činjenica je da ljudi u Delnicama i okolici vrlo malo i znaju o mlinu jer rijetki navraćaju u mlin. Upravo zato, na jesen planiramo napraviti „Dane otvorenih vrata“ kako bi domaćim ljudima mogli približiti naš stari mlin. Svi su dobrodošli!

M.K.

Foto: iz arhive TZ DELNICE

Kupa d.o.o.

PEKARNICA U BRODU NA KUPI

Kad govorimo o Brodu na Kupi onda će vam zasigurno, uz rijeku Kupu, prva asocijacija biti topla mekana buhtla i miris svježeg kruha. „Krivac“ za ovaj epitet je već dugi niz godina Pekarnica u Brodu na Kupi u vlasništvu obitelji Abramović. Pekarnica je otvorena 14.10.1958. i bila je vlasništvo obrtnika Juraja Abramovića. 31.12.1971. obiteljsku pekarnicu pradaje svom sinu Antunu, a on odlaskom u mirovinu (27.12.2005.) predaje obrt svojoj supruzi Mariji, koja i danas posluje. Pekarnica ima troje zaposlenih, a kruh, peciva i nadasve poznate buhtle može dobiti i u svim trgovinama u Delnicama zahvaljujući gospođi Mariji koja ranom zorom vozi kruh put Delnica.

Mogli bi isto tako reći da spona između Hrvatske i Slovenije nije samo most u Brodu na Kupi već i buhtla gospođe Marije. Nije rijetki prizor da uz pekarnicu stoji kolona vozila slovenskih tablica. Dolaskom ljeta ta kolona se popunjava i vozilima hrvatskih tablica koji nedjelju provode na rijeci Kupi. Najveći razlog tome je, kaže nam gospođa Marija, taj da se kruh i danas spravlja po starom receptu bez aditiva, boja i tko zna kakvih dodataka koje možete dobiti u industrijskom kruhu i zbog toga kruh ostaje svjež i par dana.

Da je kvaliteta temelj proizvodnje i da su kupci prepoznali istu govori i činjenica da krize u pekarnici gotovo i nema. Dok je cijela proizvodnja u Hrvatskoj gotovo na koljenima, kruh se i dalje prodaje i to ne bilo kakav kruh nego onaj brodski. Proizvodnja kruha nije podređena profitu već kvaliteti. Možda je upravo to formula koja bi nas mogla izvesti iz ove krize.

O planovima za budućnost gospođa Marija govori s optimizmom. Pekarnica će sasvim sigurno nastaviti s radom u i trećoj generaciji Abramovića, a tradicija kvalitete je jamac postojanosti.

I stoga dovede li vas put u Brod na Kupu, sjednite uz obalu naše čiste, planinske ljepotice Kupe uz toplu buhtlu i samo jednostavno uživajte....

PLIVAČKI KLUB „DELNICE“

Plivački klub „Delnice“ osnovan je 2006. godine. U rad Kluba uključeno je pedeset i dvoje djece osnovnoškolske i srednjoškolske dobi s kojima rade dva kvalificirana trenera iz Delnica. Na HPS listi registrirano je 22-e plivača.

Osnovni cilj rad Kluba očituje se u razvoju tijela djece, poticanja zdravoga načina života te razvijanja navike bavljenja sportom. Mladi plivači sudjeluju na mnogim regionalnim, državnim i međudržavnim natjecanjima i postigli su zapažene rezultate. Prateći mogućnosti i sposobnosti plivača nastojimo što više razviti njihove potencijale.

Ove godine sudjelovali smo u sljedećim plivačkim natjecanjima:

- Zimska liga u Rijeci
- Juniorsko i kadetsko prvenstvo u plivanju, Regija 2, Rijeka
- Međunarodni plivački miting „Žabac 2010.“, Zagreb
- Regionalno prvenstvo u plivanju, Početnici A, Rijeka
- Plivački miting „Grdelini Sv. Duje“, Split
- Plivački miting „Sisak mali“, Sisak
- Božićni plivački miting, Čakovec
- Međunarodni plivački miting „Vidra“, Zagreb
- Međunarodni plivački miting „Sveti Patrik“ u Zagrebu
- Županijsko prvenstvo u plivanju, Početnici A u Delnicama
- Državno prvenstvo „B Klubova“ u Zadru

U prvom kvartalu 2010. godine postigli smo sljedeće rezultate:

- ekipno 4. mjesto, Zimska liga u Rijeci
- 1 brončana medalja, Juniorsko prvenstvo u Rijeci
- 2 brončane medalje, Regionalno natjecanje Početnici A u Rijeci
- 2 srebrne medalje, Županijsko prvenstvo Početnici A u Delnicama
- 3 brončane medalje, Županijsko prvenstvo Početnici A u Delnicama
- 1 brončana medalja u štafeti, Županijsko prvenstvo Početnici A u Delnicama

- 1 zlatna medalja, Državno natjecanje B Klubova u Zadru
- 2 srebrne medalje, Državno natjecanje B Klubova u Zadru
- 5 brončanih medalja, Državno natjecanje B Klubova u Zadru

Svake godine organiziramo:

- Prvenstvo u plivanju učenika od 1. do 8. razreda osnovnih škola Gorskog kotara,
- Kup Grada Delnica

Ove godine prvi puta smo organizirali Županijsko prvenstvo u plivanju Početnici A u suradnji s Plivačkim savezom PGŽ.

Svjesni činjenice kako svoj rad moramo shvatiti što ozbiljnije, ove je godine šest roditelja položilo ispit za plivačkog suca i danas sudjeluju u regionalnim natjecanjima.

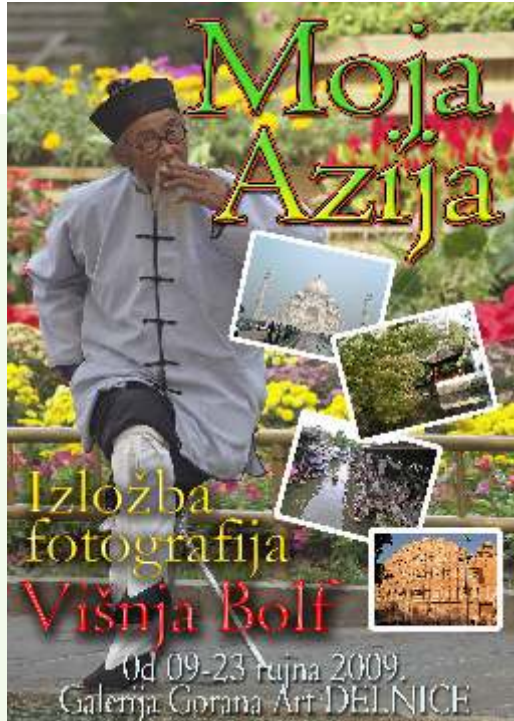
Veliku podršku u radu Kluba i posebnu zahvalu zaslužuju i roditelji, koji su velika potpora svojoj djeci i u organizaciji odlazaka na natjecanja. Neizostavnu podršku i praćenje kluba u radu od njegova osnutka nesebično pruža Stenavert d.o.o. iz Kupjaka, čijim se čelnicima ovim putem posebno zahvaljujemo. Riječ je o tvrtci koja uz nas vjerno stoji od samoga početka i koja je uvijek imala sluha za naše potrebe. Ove nam se sezone kao podrška priključio i Goran Bukovac.

Ipak, svake se godine nanovo borimo s jednom poteškoćom koja se očituje u samom terminu radu bazena. Naime, bazen u Delnicama otvara svoja vrata tek 01. studenoga, što znači da mi s pripremama i treninzima u vodi kasnimo čak mjesec dana, s obzirom da ligaška natjecanja započinju 01. listopada. Ako uzmemo u obzir tu činjenicu i izvrsne rezultate koje postižu članovi našega kluba, nameće nam se zaključak kako bi oni bili još uspješniji kada bismo pokušali početak rada bazena pomaknuti barem na početak školske godine.

Rješavanjem upravo spomenutoga problema stvorili bismo prvi preduvjet za ostvarivanje našega najambicioznijeg cilja, a to je da naš plivački klub uđe u društvo A Klubova na razini Republike Hrvatske. Smatramo kako bi naši članovi predstavljali jaku konkurenciju tim klubovima, a u prilog tome ide i činjenica da je većina naših plivača rangirana između prvog i tridesetog mjesta na rang-listi HPS-a. Ono što nikako ne smijemo izostaviti na kraju jest zahvala Gradu Delnicama koji je znao prepoznati naše potencijale i koji nam je u skladu s tim izašao u susret te nastoji financijski pratiti potrebe Kluba. Zahvaljujemo se PGŽ kao i ostalim sponzorima koji Klubu pružaju financijsku podršku te se nadamo daljnjoj i još uspješnijoj suradnji.

Snežana Krizmanić, prof

AMATERSKI VIDEO FOTO KLUB

Amaterski video foto klub „Delnice“ djeluje već cijelu jednu dekadu a broji desetak aktivnih članova, zaljubljenika u film i fotografiju. U tom periodu broje se mnoge radionice, seminari i izložbe kako u našem gradu tako i šire.

Da druženju u klubu nije samo puki susret ljubitelja slike i filma govori i činjenica da se članovi redovito okupljaju u radionicama, međusobno izmjenjuju iskustva, pomažu si oko nabavke opreme koja je izuzetno veliki faktor pri radu kluba i njegovih članova. Redovito se šalje, jednom godišnje, jedan od članova u Školu za medijsku kulturu u organizaciji Hrvatskog filmskog saveza i svake godine u drugi smjer. Za sada smo sudjelovali na radionicama za dokumentarni film, montažu, TV reportažu i kameru. Kako klub zbog materijalnih sredstava nije u mogućnosti poslati u takvu školu sve zainteresirane, šalje se onaj član koji svojim uratkom dokaže spremnost za sudjelovanje u radu škole.

AVFK može se pohvaliti s nekoliko iznimno vrijednih filmskih radova poput promo videa za Goranski sportski centar „Runolist“ Hrvatske šume i još mnogi drugi.

Klub je organizator dvadesetak samostalnih izložbi od kojih su ostale upamćene izložbe u parku Kralja Tomislava povodom Dana Grada, a otvaranjem galerije „Gorana Art“ u Delnicama, na kratko, dobili smo i vrijedan izložbeni prostor u kojem su se redale izložbe. Bio je to pozitivan

poticaj članovima, ali i prilika svim ljubiteljima fotografije da se upoznaju s radom i djelovanjem kluba.

Valja spomenuti tako dvije vrlo posjećene izložbe koje smo prošle godine organizirali u prostoru galerije, „Goranski vidici“ - zajednička izložba članova kluba povodom Dana i Grada i „Moja Azija“ autorska izložba članice kluba koja je nakon Delnica izuzetno dobro bila posjećena i u Rijeci.

Na žalost zatvaranjem galerije izgubili smo ne samo kvalitetan prostor nego i mjesto za druženje i okupljanje.

Klub bilježi i izvrsnu suradnju s Planinarskim društvom „Petehovac“ iz Delnica i Gorskom službom spašavanja, a s Nacionalnim parkom „Risnjak“ upravo se realizira projekt fotografiranja parka. U projektu sudjeluju i ostali foto klubovi, a rezultat će izložbom fotografija na jesen.

Ljubav prema fotografiji i filmu temeljna je vodilja članova kluba. Iako amaterski klub svojim uradcima dokazuje da se s puno volje i entuzijazma mogu postići zavidni rezultati. Ako pitate nekog od članova kluba što bi željeli u životu sasvim sigurno ćete dobiti ovakav odgovor: „novi objektiv, onaj novi blic, kamera...“ Eto to je ljubav – bez obzira na cijenu!

V.B.

OLDTIMER KLUB «DELNICE 1995»

Oldtimer klub «Delnice 1995» ove godine obilježava 15 godina postojanja i djelovanja kako na području naše županije, Hrvatske tako i na međunarodnom polju promicanja kulturno tehničke kulture, prirodnih i turističkih destinacija našeg kraja.

Idejni zametak Oldtimer kluba nastao je u automehaničarskoj radionici «Autodelko « Branka Gržinčića uz kojeg su u početku najviše truda i zalaganja uložili Davor Barbarić, Marijan Gržinčić i Drago Tomac-Peteh mada je žar i entuzijazam bio vidljiv i kod svih ostalih članova udruge.

Nakon sati i sati rada, od starih olupina i zahrđalih makina iz naših radionica, nadstrešnica, garaža izlazili su osposobljeni motocikli iz kojih su se čuli razni zvukovi i eksplozije. Mnogi su upaljeni guranjem i bez auspuha i tutnjali su gradskim ulicama. Miris oktana i ulja sve više zaokupljao je naše članove. Iz dana u dan pronalazili su se i kupovali stari motocikli i dijelovi kojih je bilo diljem Gorskog kotara i Primorja naravno najviše u lošem i odbačenom stanju, a koji su se nalazili prepušteni zaboravu po sjenicima i šupama, a neki čak i na deponijama. Krenulo se iz Delnica, ali ubrzo se euforija za starim motorima proširila i na ostala mjesta Gorskog kotara: Mrkopalj, Vrata, Fužine, Ravnu Goru, Skrad, Lokve, Vrbovsko i Prezid. Uskoro su se počeli okupljati oldtimeri koje je vezao isti cilj: restauracija starih motora, promicanje tehničke kulture i naravno poneka rallyvožnja.

Uslijedio je odlazak na prvi rally grada Zaboka na tadašnji Dan Državnosti 30. svibnja 1995. godine. Rally se vozio na relaciji Zabok-Karlovac-Delnice-Crikvenica. Bio je to mnogima od nas nezaboravan rally jer smo tada praktički kroz tu vožnju isprobavali naše stare motore i strepili da se ne dogodi neki veći kvar da bi morali odustati i ne doći na cilj.

Nezaboravan je također bio i vrlo impresivan doček na jednoj od etapa tog rallija tj. doček vozača u Delnicama na autobusnom kolodvoru kada je veliki broj građana došao popratiti tu atraktivnu manifestaciju od preko 250-ak vozača i njihovih starih motora.

Nedugo nakon tog rallya, a na nagovor naših dragih prijatelja iz Zaboka s kojima smo zajedno krenuli u te nemirne oldtimerske vode došlo je do osnivanja kluba.

Osnivačka Skupština održana je 9. lipnja 1995. godine u restoranu Nacionalnog Parka Risnjak. Skupilo se oko 30-ak ljubitelja starih motora i gostiju i toga dana osnovan je «OLDTIMER KLUB DELNICE 1995». Za predsjednika kluba izabran je Davor Barbarić, a za tajnika Tomo Vučić. Nedugo po osnivanju kluba počele su pripreme za organizaciju I. Goranskog oldtimer rallija koji je održan 24. lipnja 1995. godine u čast dana Grada Delnica i župne crkve Sv. Ivana Krstitelja.

Zanimljivo je napomenuti da su vladali za to doba godine neobično loši vremenski uvjeti za vožnju. Kišovito i vrlo hladno vrijeme od samo 8 stupnjeva celzijusa na startu i ledena kiša pratila je čitavi dan popriličan broj vozača koji su vozili na relaciji Delnice-Mrkopalj-Stari Laz-Ravna Gora-Vrbovsko-Skrad-Brod na Kupi-Delnice-Crni lug-Lokve-Delnice. Tu se potvrdilo pravilo: rally se održava pod svim vremenskim uvjetima. Bilo je to naše prvo i pravo oldtimersko krštenje. Treba napomenuti da se iz godine u godinu pohodilo mnogobrojne rallye, od kojih valja spomenuti «Zabok-Vukovar» 1997. godine i ulazak u okupirani Vukovar pod ingerencijom UNTAES-a sa preko 350 učesnika, zatim «Zabok-Dubrovnik» 2000. godine sa preko 1000 napravljenih kilometara, te lani vrlo izazovni rally «Zabok-Sarajevo» putem BiH.

Od 1999. do 2003. godine klub uspješno vodi Tomo Vučić kada se klub i službeno 2000. god. uvodi u Registar udruga.

2003. godine za predsjednika je izabran Anton Štimac, a za tajnika Marijan Žagar i uspješno se odrađuju sve zadaće koje stoje pred klubom, da bi 2007. Skupština odabrala novo rukovodstvo Kluba u sastavu Marijan Žagar predsjednik, a Držislav Tadić tajnik kluba.

Oldtimer klub broji sedamdesetak članova i posjeduje oko pedesetak starih motocikala i oko dvadesetak automobila starijih preko trideset godina. Naš klub djeluje i radi u sastavu HROS (Hrvatskog Oldtimer Saveza) krovne udruge koja broji 24 članice. Reliji se također voze po kalendaru HROS-a kako natjecateljski tako i promotivni. Svake godine organizira se rally u čast dana Grada i Župe Delnice, a nastojimo pohoditi događanja i manifestacije na području gradova i općina Gorskog kotara. Također svake godine u čast Dana domovinske zahvalnosti organizira se rally «Putevima 138. Brigade HV- Goranski risovi» pravcem Kapele i Brinja zajedno s istoimenom udrugom. Ove godine obilježavamo 15 godina rada kluba. Tim povodom 12. lipnja 2010. na Trgu 138. brigade u Delnecima, od 10 do 13 sati organizirat ćemo izložbu starodobnih automobila i motocikala, a u Narodnoj knjižnici i čitaonici bit će izložba povodom 15 godina kluba.

Na ovogodišnjem XVI. međunarodnom goranskom oldtimer rally pod nazivom "Gorje i morje" koji će se održati 26. lipnja 2010. godine na relaciji: Delnice-Lokve-Vrata-Fužine-Zlobin-Plase-vidikovac Mahavica-Grizane-Bribir-Bater-Breza-Lukovo-Lič, u duljini od 100 km očekujemo rekordan broj vozača iz zemlje i inozemstva.

Pozivamo sve građane i goste Delnica i Gorskog kotara da nas posjete i druže se s nama na izložbi, te da nas isprate na startu rally-a 26. lipnja 2010. u 10.00 sati.

Marijan Žagar

SJEĆANJE DUGO JEDNO STOLJEĆE

GRADSKA LIMENA GLAZBA

Limena glazba u Delnicama prema zapisima osnovana je 1909. godine, te je kroz cijelo vrijeme svog postojanja sve do danas igrala značajnu ulogu u društvenom životu Delnica, i nerazdvojni je dio povijesti kroz posljednjih 100 godina. Pokretači ili osnivači Limene glazbe ili Fanfare kako se je glazba tada nazivala, bili su, kao i kod Tamburaškog društva i »Gorske vile«, imućniji mještani Delnica: trgovci, obrtnici, činovnici, vlasnici pilana, svećenici te učitelji. Utemeljitelji Fanfare su bili: Josip Finger, koji se spominje i među osnivačima »Gorske vile«, zatim Mihovil Cividini i općinski činovnik Ante Ožanić. Među prvim članovima Limene glazbe spominju se još Josip Herljević, Franjo Pleše, Vicko Vraničanin, Ivan Majnarić Matačov, Ivan Smiljanić st, Franjo Tihova, Matija Bolf, Ivan Majnarić Jego, Miha Kolar i dr. Prvi predsjednik Limene glazbe bio je učitelj Matija Bolf, potpredsjednik Mihovil Cividini, a kapelnik Berner iz Ravne Gore.

Limena je glazba prvi put javno nastupala već 1910. godine na sletu Hrvatskog sokola u Karlovcu, gdje je kao najbolja fanfara osvojila prvo mjesto. Prvi značajniji javni nastup u samim Delnicama Fanfare su imale 1911. godine također na sletu Hrvatskog sokola. Slijedeće 1912. godine Glazba nastupa, sada već pod vodstvom novoga kapelnika Kritla iz Češke, u delničkom parku na svečanoj proslavi radničkog praznika Prvi svibnja.

Na izvanrednoj glavnoj skupštini, koja je održana 27. kolovoza 1922. godine, usvojena su nova društvena pravila. Prema ovim pravilima, koje je Pokrajinska uprava za Hrvatsku i Slavoniju odobrila 26. travnja 1923. godine, društvo je promijenilo ime, te se odsad zove „Građanska glazba“. Zadatak je građanske glazbe, prema pravilima, »njegovati i širiti glazbu uopće, a osobito i napose hrvatsku priređivanjem koncerta i sličnih produkcija, te zajedničkim izletima«.

Na ovoj je izvanrednoj skupštini za predsjednika Građanske glazbe biran August Bujan, delnički župnik, dok je tajnik bio Dragoslav Škorić, istaknuti član delničke partijske organizacije i njen prvi tajnik. Odbornici su bili: Franjo Pleše, Mato Mihelčić, Ivan Smiljanić i dr.

U to vrijeme sastav ima 28 članova. Još se uvijek koriste instrumenti koji su nabavljeni u Italiji 1909. godine, neposredno nakon osnivanja društva. Uloga kapelnika postaje sve značajnija; on, ne samo da uvježbava sastav, nego i obavlja izbor skladbi, te predlaže i sastavlja programe za koncerte. U razdoblju između dva rata kao kapelnici su se izmjenjivali:

Žagar iz Ravne Gore, 1920-1921.

Vinestić, 1922-1923.

Urlich, 1924-1928.

Josip Majer, 1930-1937.

Kreipp, 1938.

Josip Majer, 1939-1943.

Bujana je kao predsjednika Glazbe naslijedio Franjo Akačić, a ovoga opet direktor banke Žagar koji je tu dužnost vršio sve do početka Drugoga svjetskog rata.

Limena glazba obnavlja svoju djelatnost 1946. godine, te već na proslavi Prvog svibnja ima svoj prvi poslijeratni nastup. Limenom su glazbom tada rukovodili Milan Klepac kao predsjednik, Antun Veselić kao tajnik te Mirko Kolar kao kapelan. Uz veće ili manje uspjehe, i dakako, poteškoće, Limena glazba je neprekidno prisutna na u društvenom i kulturnom životu Delnica nakon rata. Početkom 1966. godine Limena glazba zajedno s Čitaonicom i knjižnicom ulazi u sastav Narodnog sveučilišta u Delnicama.

Kolika je popularnost Limene glazbe bila u tom periodu govori činjenica da je ona 1979. godine imala 427 podupirajućih članova.

Današnja situacija u glazbi nije tako svjetla. Na popisu glazbe danas stoji samo osamnaest članova, no veseli činjenica da u suradnji s Osnovnom glazbenom školom „Ivo Tijardović“ u Delnicama, danas se obučava desetero mladih koji će nastaviti sjajnu tradiciju Limene glazbe u Delnicama i važno je naglasiti da je školovanje besplatno odnosno da ga sufinancira Grad. Glazba je sredstvima Grada u proteklih desetak godina obnovila instrumente i svoje odore, te sudjeluje na svim većim događanjima u organizaciji Grada. Vrijedno je istaknuti koncerte za Valentinovo, Uskrs, Božić i tradicionalne budnice ulicama grada za 1. maj i Dan Državnosti. Glazba je bila i domaćin pravoj glazbenoj poslastici koju je priredila glazba iz Biograda na Moru.

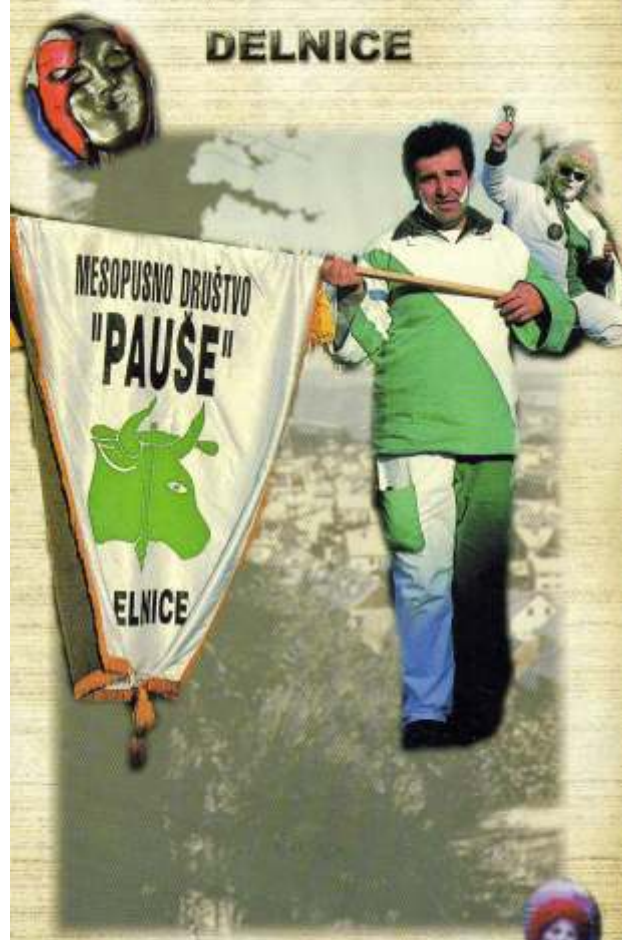
Zlatko Šimunović

MESOPUSNO DRUŠTVO

Pauše

DELNICE

Đejuonška besjeda

MESOPUSNO DRUŠTVO "PAUŠE"

Ideju o osnivanju društva koje bi čuvalo stare mesopusne tradicije i zabavljalo svoje sugrađane u dane karnevala dali su ljudi koji su iza sebe već imali tradiciju bavljenja mesopusnim običajima. Bili su to: Josip Tomac – Pićo, Ivan Tomac – Đoni, Krešo Štimac, Josip Pleše Katarinčin, Zlatko Majnarić – Zeko, Ivan Talan i Mladen Šimunović – Best. Spomenuti su već u studenom 1989. počeli organizirano provoditi karnevalske aktivnosti iako je društvo službeno počelo postojati nakon što je 8. lipnja 1990. održana osnivačka skupština na kojoj je za predsjednika izabran Ivan Talan, a za tajnika Ivica Briški dok je blagajnik postao Ivan Tomac – Đoni. Osnivanje Mesopusnog društva „Pauše“ prihvaćeno je s velikom radošću jer su osim karnevalskih aktivnosti održavane i atraktivne zabave kojima je potaknut društveno-kulturni život u Delnicama.

Iz pojedinih zapisa je vidljivo da tradicija maškaranja u Delnicama seže u razdoblje prije Drugog svjetskog rata. Nakon rata su takve aktivnosti zabranjene zbog mogućnosti ismijavanja vezanih uz političke probleme no šezdesetih godina taj režim prestaje jer je tadašnjim vlastima postalo jasno da su maskirane povorke i karnevali značajan turistički adut. Od tog razdoblja pa do osnivanja MD Pauše, karnevalske je aktivnosti provodilo LD Tetrijeb Delnice, a nakon toga čak i Gorska služba spašavanja. Osnivanjem MD Pauše potaknuta je suradnja između društva i KUD-a, Gradske limene glazbe, Planinarskog društva i dr.

Tko je bio Pauše? Po predaji starih Delničana to je bio mlad čovjek sklon svakojakim šalama i podvalama. Bio je utjelovljenje svih šaljivih mana starih Delničana. Njegove dogodovštine prenosile su se s koljena na koljeno i uveseljavale svakodnevi život Delničana. Mesopusno društvo odabralo je Paušetov životopis kao svoju himnu čiji tekst je napisao Toni Markas – Začina, uglazbio Alojz Mihelčić, a otpjevao Josip Tomac – Pićo.

(iz arhive društva)

DRUŠTVO UZGAJATELJA MALIH ŽIVOTINJA "PAJDAŠ" DELNICE

Društvo uzgajatelja malih životinja "Pajdaš" – Delnice osnovala je grupa entuzijasta 1985. godine. Osnivačka skupština je održana 16. ožujka, a društvo je službeno registrirano 4. travnja 1985.g. Tako ove godine slavimo značajan jubilej: 25 godina uspješnog rada. Društvo je osnovano sa svrhom da se okupe uzgajatelji malih životinja (kunića, golubova, peradi, ptica), kojih je obzirom na način života u ovom kraju uvijek bilo, a sa ciljem da se taj uzgoj proširi i unaprijedi uzgojem čistokrvnih rasnih životinja s naglaskom na autohtone - zavičajne vrste. U društvu su u početku bili samo članovi - uzgajatelji iz Delnica, no s vremenom su se priključili i uzgajatelji i iz drugih okolnih ali i udaljenijih mjesta, koji su u ovom društvu našli mogućnosti unapređenja uzgoja svojih životinja. Kasnije kad im se ukazala prilika neki su i u svojim mjestima formirali slične udruge po uzoru na „Pajdaš“ („Kumpanija“ - Rijeka, „Ogulinac“ - Ogulin). Društvo stalno ima oko 60 članova, koji se redovito bave uzgojem. Od svog osnutka svake godine organiziramo izložbu malih životinja u Delnicama. To je prilika gdje se ocjenjuje kvaliteta naših životinja, te odabiru životinje za daljnji uzgoj, a isto tako i naše sugrađane informiramo o našem radu. Ove godine ćemo održati izložbu u Delnicama u okviru proslave Dana Grada, t.j. 26. – 27. VI. Da bi i drugdje propagirali uzgoj, organiziramo pokazne izložbe i u drugim obližnjim mjestima, što uvijek izaziva veliku pažnju i zanimanje. Tako smo nekoliko puta organizirali izložbe u Rijeci, Viškovu, Ogulinu, Fužinama i Ravnoj Gori. Ove godine planiramo organizirati izložbu u Ravnoj Gori i Fužinama.

Aktivnosti društva financiraju uglavnom sami članovi a dobivamo i novčanu pomoć od Grada i drugih sponzora, dok nešto sredstava realiziramo i povremenim radnim akcijama (na pr. čišćenje smetlišta na Petehovcu, pošumljavanje i sl.).

Rad društva se odvija na redovitim sastancima svakog četvrtka. Tu se planiraju i organiziraju sve naše aktivnosti. Organiziramo zajedničke posjete izložbama malih životinja u zemlji i inozemstvu te tamo nabavljamo visoko kvalitetne nove životinje za dalji uzgoj. Provodimo redovito cijepljenje naših životinja protiv zaraznih bolesti, nabavljamo hranu za životinje po povoljnijim uvjetima, tetoviramo, prstenujemo i t.d. Naši članovi redovito sudjeluju na državnoj izložbi malih životinja. Tu obično postižu dobre rezultate, a u nekoliko navrata su naše životinje osvojile i šampionske titule.

Jedan naš član je izabran u Izvršni odbor Hrvatskog saveza uzgajatelja malih životinja.

Vrlo dobro surađujemo s udrugama uzgajatelja iz raznih krajeva naše domovine osobito s udrugama iz Čepina, Ivanca i Rijeke, a također i iz Slovenije (Kranj, Veliko Lašće). U tom cilju organiziramo druženje u prirodi i to uvijek na nekom drugom atraktivnom lokalitetu Gorskog Kotara. Na takva druženja se uvijek odazove veliki broj uzgajatelja iz raznih dijelova naše domovine kao i prijatelja iz Slovenije. To nam se pokazalo vrlo korisno radi međusobnog upoznavanja i onda bolje suradnje, a sve u cilju boljeg i uspješnijeg uzgoja.

Iz navedenog se može razabrati da je naše Društvo „Pajdaš“ jedna korisna i zanimljiva udruga, koja već 25 godina daje vrijedan doprinos lokalnoj zajednici, te obogaćuje i oplemenjuje život u našem gradu.

Pučka svečanost u parku 28. kolovoza 1925. godine u povodu otkrivanja spomen ploče kralju Tomislavu i obnove rada delničkih sokolaša. U dubini fotografije vidi se obnovljeni natkriveni podij gdje su 1899. godina održana prva natjecanja u mačevanju i hrvanju. (snimila Josephine Robusich rođ. Majnarić - Grgočova iz Sedra - SAB.).

Đelunška besjeda

Delničke povjesnice
u zapisima
Željka Laloša.

Park kralja Tomislava

Prostor današnjeg Parka kralja Tomislava podno park šume Japlenški vrh u Delnicama spominje se u zapisima starih delničkih ljetopisaca pod imenom Antunof ogrōaj'k (Antunov šumarak) a Japlenški vrh Antunov'c (Antunovac). Nazivi su to s kraja 18. i početka 19. stoljeća kada su ti prostori manjim dijelom bili u privatnom vlasništvu obitelji Petranović (Fōarm'nčove – Vóudarove) iz Delnica vlasnika nekadašnjih pilana i mlinova vodeničara (potočara) na Kupici i delničkom Potoku.

Početkom 19. stoljeća na ondašnjem prostoru Antunovca Delničan Juraj Tomac proizvodio je živo vapno u vapnenicama za jednokratnu uporabu, a potom u više njih zidanim od kamena. Ubrzo se tu javljaju i druge obitelji baveći se proizvodnjom živog vapna te krajem 1830. godine ovdje nalazimo desetak zidanih vapnenica poznatijih pod imenom Jūr'kove japlíenece. (Jurakove vapnenice). O mjestima gdje su se nalazile i tehnologiji proizvodnje živog vapna sačuvani su zapisi. Delničani u to vrijeme Antunovac počinju zvati Jōaplenečnek (Vapneničnjak) a putopisci Lujzinskom cestom bilježe u prvoj polovici 19. stoljeća da se na Japleneckom verhu (nije rečeno i napisano na delničkom nap.a.) nalaze vapnenice. Otuda i naziv Japlenški vrh.

U prvoj polovici 19. stoljeća taj prostor ljudi su najvećim dijelom koristili za ispašu stoke a njegovim uskim kolskim putem prevozili su zaprežnim kolima vapno iz Tomčevih i Jurakovih vapnenica. Na ovom su prostoru 1805. godine ljeti, noću, na otvorenom spalivali radnici, graditelji delničke trase Lujzinske ceste. Prostor kao i svaki drugi nije posebno plijenio pozornost ljudi sve do 1846. godine, kada obitelj Petranović, putem svojih članova i istomišljenika u ondašnjoj vlasti Delnica, pokreću inicijativu za uređenjem toga prostora s namjerom njegova preuređenja u javnu šetnicu. U zapisima delničkog bilježnika Hermana Koričića stajalo je da je prostor iste godine i ograđen žicom s zabranom korištenja njegove površine u privatne svrhe. Često, noću, s ograđenog prostora, ljudi su skidali žicu izražavajući negodovanje na donesenu zabranu o korištenju površine za ispašu stoke. Radovi na planiranju i izradi zemljanih šetnica s ivičnjakom od grubo obrađenog manjeg kamena, dovezenog iz obližnjih kava (manji kamenolomi u okolini Delnica), trajali su više godina. Sada već uređen Antunov šumarak tek 1864. godine stavljen je u funkciju kao mjesto za odmor, druženja, javna okupljanja i javno šetalište postavljanjem klupa uz šetnice i sadnjom prvog cvijeća. Prirodno raslinje površine nije se diralo osim onog koje je uklonjeno pri izradi šetnica. Prvi nastup obnovljenog rada delničke puhačke glazbe bio je na prostoru Antunovca 1868. godine koji prostor Delničani sve više počinju zvati Petranovićef ogrōaj'k (Petranovićev šumarak). Prvi cjeloviti prostorni plan uređenja te površine izradio je 1875. godine Ivan Majnarić st. Uz već izrađene šetnice predvidio je prostor za javni nastup puhačke glazbe (danas je to otvoreni prostor s natkrivenom sjenicom nap.a.) i po prvi puta mjesta za sadnju novih vrsta crnogorice poput tise i bora te bjelogorice i grmolikog bilja. Obitelj Majnarić – Kopōačove 1881. godine otvara i rasadnik koji se nalazio na prostoru današnjeg objekta „Kuglana“, ranije Sokolskog

doma izgrađenog pred drugi svjetski rat, a koji je davao svoje usluge mještanima i u prvom desetljeću prošlog stoljeća.

Krajem 19. stoljeća članovi sekcije za tjelovježbu Kulturno športskog društva „Sokol“ Delnice ljeti 1899. godine postavljaju drveni podij s nadstrešnicom na mjestu današnje novoizgrađene polivalentne dvorane poznatije pod imenom „Klizalište“. Priređuju natjecanja u mačevanju i hrvanju i pokaznu tjelovježbu. Iz tih vremena vodeći mačevaoci bili su Stjepan Žagar i Jakob Koričić, a rvači Antun Pleše, Josip Kajfeš i Petar Briški. Natjecanja su na ovom prostoru održavana sve do 1913. godine u čiju se organizaciju, dovođenjem gostiju i razvoju zdravstvenog turizma, uključilo i Društvo za promet stranaca „Delnice“ osnovano 1904. godine s predsjednikom društva poznatim sokolašem Jurajom Tomac. Društvo je 1905. godine bilo glavni inicijator i zagovarač ideje da se veći dio sredstava iz zemljišne zajednice uloži u uređenje površina parka i nabavku većeg broja parkovnog raslinja. Uz seoske pučke igre (detajniji zapisi o tome sačuvani nap.a.) održavane na prostoru današnjeg gradskog stadiona, u parku je sredinom kolovoza 1907. godine organizirana priredba javne tjelovježbe na kojoj je nastupilo devet sokolskih društava. Uz priredbu delnička mladeš natjecala se u zajčanju (žōajčajni) - njihanju i spuštanju po granama stojećih stabala.

Park kralja Tomislava u više navrata mijenjao je svoje nazive. Isprva bio je to Antunov, a potom Petranovićev šumarak. U prvoj polovici prošlog stoljeća nosio je prvo naziv Radićevo šetalište, potom Šetalište kralja Aleksandra i na kraju Šetalište Alije Alijagića. U novije vrijeme bio je to Delnički park, rjeđe Goranski park, sve do sadašnjeg naziva Park kralja Tomislava.

Ivanjskom svečanosti 1917. godine u parku je podignuta i otkrivena „Ratna spomen ura“ koju je podigla momčad Odjela za osiguranje željeznice Delnice sastavljena od nekadašnjih članova Kulturno športskog društva „Sokol“ Delnice. Kameni blok dovezen iz obližnje, kasnije zvane Akačićeve kave, obradio je u oblik valjka, dužine 1,5 metara, Nikola Fumić iz poznate klesarske obitelji Fumić iz Primorja, iste one koja je dala uslugu obrade i zidanja kamenom Fúrmanskegag fōajnara (Kirijaški zdenac) u delničkom Potoku. Suglasnost za podizanje ure dao je ispred uprave riječke željeznice inženjer Milan Radović. Podignuta u vrijeme Prvog svjetskog rata bila je spomen na sve sokolaše koji su napustili Delnice u potrazi za boljim životom kao i one kojih više nije bilo među živima. Na vrh ure bila je postavljena i pričvršćena kvadratna kamena ploča (simbolizira jedno polje šahovnice nap.a.) dimenzije 25 × 25 cm. na kojoj se nalazio sunčev sat (uklesani crtama obojeni u crno 0 do 24 sata nap.a.). Sjena drvenog štapića, zabodenog u sredinu ploče sata, za sunčanog dana pokazivala je približno koliko je sati. Uru je blagoslovio delnički župnik Augustin Bujan a Delničani su je zvali ajz'npounarska vūra (Željeznički sat). Na svečanosti svirala je delnička puhačka glazba u natkrivenom prostoru drvene parkovne sjenice podignute 1909. godine. Mjesto podizanja „Ratne spomen ure“ bilo je često mjesto sastajanja mladih parova.

Delnička besjeda

Prostor delničkog parka ostati će zabilježen i po događaju koji se zbilo 21. srpnja 1921. godine. Tog je dana Alija Alijagić, pripadnika organizacije „Crvena pravda“, hicima iz pištolja usmrtio Milorada Draškovića, ministra unutarnjih poslova u Vladi kraljevine SHS, autora poznate „Obznane“ kojom su u to vrijeme, između ostalog, bili zabranjeni svi oblici sindikalne aktivnosti. Događaj se zbilo na mjestu gdje danas nalazimo bistu narodnog heroja Viktora Bubnja. Tu se na klupi, spomenutog dana, u dopodnevним satima odmarao ministar Drašković uz dvoje tjelohranitelja naoružanih puškama. Prateći ministra iz sjenice, u trenutku udaljavanja tjelohranitelja od njegove klupe, Alijagić trčeći puca u ministra i ubija ga. Kako je par dana prije toga boravio u Delnicama, spavajući u šumi Japlenškog vrha, Alijagić je znao za žičanu ogradu s vratima koja se nalazila na početku puta gdje

na pripremama boravili Češki tenisači. Odsjeli su u hotelu „Kralj Tomislav“ (danas hotel „Risnjak“ nap.a.) izgrađenom 1924. godine. Hotel je raspolagao s 20 soba i 35 ležaja čije je usluge koristio i legendarni Luka Kaliterna, vratar i trener NK „Hajduka“, kad bi u Delnice dolazio na odmor. Vlasnik hotela Andrija Majnarić - Jéjgetof priredio je 1935. godine u hotelu izložbu delničkog tekstilnog rukotvorstva. Na izložbi bila je postavljena i delnička narodna nošnja kroz stoljeće njezina postojanja.

U prvoj polovici prošlog stoljeća središnji događaj koji se održao u parku bilo je otkrivanje spomen ploče kralju Tomislavu u povodu tisućite obljetnice njegove krunidbe i obnova rada delničkih sokolaša sada okupljenih u društvu „Hrvatski sokol“ Delnice. Svečanost je održana 28. kolovoza 1925. godine kojoj su nazočili mnogi Gorani ali i Delničani

iseljenici iz SAD-a i Kanade. Pozivu na svečanost odazvali su se i Gornjojelenčani. Na svečanosti predsjednik delničkih sokolaša Ivan Krnić istaknuo je da se spomen ploča podiže na mjestu gdje su ljeti 1899. godine započela organizirana natjecanja u Delnicama u mačevanju i hrvanju. Spomen ploča je otkrivena uz sviranje delničke puhačke glazbe, postroja športaša i članova kulturno umjetničkih društava.

U trenutku otkrivanja ploče na podiju nalazila se zastava s grbom društva „Hrvatski sokol“ Delnice čuvana po četvorici sokolaša odjevenih u svečane odore. Na otkrivenoj ploči s njezine gornje lijeve i desne strane bili su postavljeni mačevi. U programu svečanosti sudjelovala su i delnička društva „Hrvatsko srce“ i „Hrvatska žena“. U završnom dijelu svečanosti pročitana je potpora Hrvatskog sokolskog saveza iz Zagreba za očuvanjem ovog prostora kao mjesta

kolijevke delničkog športa gdje su po prvi puta u delnicama 1899. godine započela športska natjecanja.

Prostor Parka kralja Tomislava po mnogo čemu je osobit prostor na kojem su u protekla dva stoljeća zabilježena mnoga zbivanja i događaji, a sve to je zapisano i sistematizirano u očekivanju publiciranja tih sadržaja. U novije vrijeme i sami smo svjedoci zbivanja na ovom prostoru ili u njegovoj neposrednoj blizini. Tu je „Lovački dom“ izgrađen 1950 – tih godina podno kojeg je bio i prvi zooški vrt. Uz spomen obilježje posvećeno ustanku naroda Gorskog kotara u parku od 1981. godine nalazi se i aleja narodnih heroja. Sve to i još mnogo toga drugog neobjavljenog, bilo da je riječ o ranijoj ili novijoj povijesti ovog prostora, zaslužuje pozornost da se prouči i objavi.

Pučka ivanjska svečanost u Delnicama 1927. godine na 10. obljetnicu postavljanja „Ratne spomen ure“ i godine u kojoj je završena elektrifikacije mjesta. Fotografija prikazuje mjesto gdje se 1905. godine nalazila veća cvjetna površina.

danas stepenice vode do objekta „Lovački dom“. Kako su vrata tih dana bila otključana računao je da ih nitko ne zaključava. Ipak toga dana vrata su bila zaključana. Bježeći u tom pravcu, preskačući žičanu ogradu, sapleo se u nju gdje su ga tjelohranitelji ulovili. Alijagić je osuđen i pogubljen u Zagrebu. Noć u samici prije pogubljenja proveo je s bratom koji je kasnije u Delnicama ispričao članovima delničkog planinarskog društva „Risnjak“ što se zbilo 21. srpnja 1921. i što je prethodilo atentatu za kojeg su bili okrivljeni pojedini članovi toga društva koji su kasnijom istragom oslobođeni odgovornosti.

Dvije godine kasnije na inicijativu Delničana polaznika Građanaske škole na Sušaku, u parku je izgrađeno tenisko igralište. Ubrzo potom, za nešto više od godinu dana, izgrađeno je i drugo tenisko igralište. Za izgrađena teniska igrališta nadaleko se čulo pa su 1925. godine ovdje

IZDAVAČ:

Grad Delnice

GLAVNI UREDNIK:

Zamjenica gradonačelnika Maja Kezele

UREDNIČKI ODBOR:

Martina Petranović, Višnja Bolf, Maja Kezele

FOTOGRAFIJE:

iz arhive udruga, Ž.Laloš, N. Beljan, V. Bolf, TZ Delnice, M. Krmpotić

GRAFIČKA PRIPREMA:

Magdalena Delnice

Izlazi povremeno

SRNJAK KRAJ „LOVAČKOG DOMA“ u Delnicama

Kako je nastala statua srnjaka kraj Lovačkog doma? Evo priče...

Te 1951. g. imao sam i kolege, većinom petnaest godina starosti, a bilo je nešto i starijih - godinu, dvije od većine nâs. Zaključujete, rođen sam 1936. godine. Gimnazija se 1951. g. nalazila, gdje smo je i posjećivali svakodnevno, u Supilovoj ulici, treća zgrada lijevo prema crkvi, kraj kuće Jegetovih koja je na čošku ulice Supilova-Sajmišna, prema Radničkom domu.

Te 1951/52. dobili smo i novog direktora škole. Do tada je više od dvadeset godina direktor bio pokojni prof. Ličan, super čovjek i pedagog, no zbog starosnih godina morao je ići u mirovinu (penziju).

No, ništa manje drag i poštovan došao je, postavljen na mjesto novog direktora Gimnazije, drug (tako se je tada oslovljavalo) Mirko Vukelić. Pravi Ličanin (rodom negdje blizu Gospića), visok oko 2 m, krupan i glasan, ali tankih nogu, uvijek (i ljeti i zimi) obuvenih u visoke čizme braun kože koje su se vezale s prednje strane od dna nogu do ispod koljena. Osim te karakteristike imao je malo „okser“ noge. Prava karikatura, ali bio je jako simpatičan i drag.

Uvijek u ophođenju s đacima, nazivao bi ih:

„E, moj dilbere!“ (dilber = turcizam, koji znači: onaj koji osvaja srce, lijep, krasan, mio, dražestan, drag, ljubimac, miljenik).

Profesor Vukelić bio je biolog – taj predmet smo slušali kod njega. Veliko saznanja smo naučili od njega. Bio je i strastveni lovac.

Jednog je dana (ne mogu se sjetiti datuma) došao u naš razred, u pauzi dva sata i rekao: „Dilberi moji, trebam vas bar petoricu dobrovoljaca. Nešto bi trebali iz ovog našeg podruma iznijeti van i odvesti na željezničku stanicu da se otpremi u Zagreb. I još nešto, trebala bi nam mala kolica za to što imamo prevest na željezničku stanicu.“

Ja sam rekao: „Profesore, direktore, ja ću kod svog susjeda (Belušić) posuditi ručna kolica!“ I za čas sam ja došao s kolicima pred školu.

Dok sam ja došao s kolicima, dečki iz našeg razreda (pokojni Borko Ličan, Zlatko Crnković – veliki hrvatski glumac, pokojni Alojz Crnić – glavni urednik knjige „Gorski kotar“ (1981.) i Dubravko Majnarić – sin vlasnika hotela „Tomislav“ – današnjeg hotela „Risnjak“) iznijeli su već iz podruma (gdje su bila drva za loženje), veliku brončanu bistu Cezara. Bog i bogme, bila je teška! Lijepo zelene boje! Oksidirala je! Nikad prije, a ni kasnije nisam vidio tako nešto – fantastično!

Supilova ulica tada nije bila asfaltirana, popločena je bila cijelom svojom dužinom, od početka današnjeg Vučnika do ispod crkve, blizu Potoka. No, nas smo petorica, drndajući po toj Supilovoj ulici, položenoj granitnim kockama, ipak na jedvite jade dovukli „Cezara“ na željezničku stanicu.

No vrag nije odnio šalu, bar koliko se nas tiče! Tada je bilo vrijeme omladinskih akcija, mjesec ili dva dana širom bivše „Jugovine“, za vrijeme ferija, bile su angažirane omladinske radne akcije. Primjerice, moja sadašnja supruga išla je jedan razred gimnazije ispred mene. Ona i kolege iz razreda bili su negdje (ne znam točno) oko Županje ili Gradišta na izgradnji autoputa.

Eh, nas nije pozvalo na autoput nego smo ostali doma. Ali to „ferije“, umjesto autoputa, morali smo odraditi tu u Delnicama. A kako? Pa, najprije smo na željezničkoj stanici iz vagona istovarivali ciglu i tovarili je na konjska kola ravnog dna da bi je na mjestu današnje zgrade Gimnazije istovarivali. I tako nekoliko puta na dan do oko 16.00 h kada smo išli kući!

Znaite, tada tih godina, nije bilo rukavica, pa su nam, od grube cigle, jagodice na prstima, tj. svu kožu, ama baš do krvi, na prstima odnesle.

Svaki dan, sjećam se dobro, ljepili bismo si svi, na vrhovima prstiju, nekakve trake. Ali, svejedno je, iz dana u dan, bolilo. A to mjesto izgradnje nove zgrade Gimnazije izmislio je; tada se zvao kotar (kasnije općina Delnice), zajedno s „drugovima“; naš dragi „Dilber“.

Mi kolege, koji smo imali posla s „Cezarom“, smo već na bistu i zaboravili. Prošlo je godinu dana, kad jednog dana u razred, usred predavanja, upada naš direktor (sad smo ga već svi u školi zvali Dilber) i kaže: „Ajde, oni moji dilberi opet po kolica i na željezničku stanicu, pa ćete nešto prevesti na mjesto gdje se gradi Lovački dom.“

Da, već sam spomenuo da je naš direktor „Dilber“ bio strastveni lovac. Normalno, da je, s obzirom na svoje stručne kvalifikacije (profesor biologije) i organizacijske sposobnosti, bio izabran za predsjednika LD „Tetrijeb“ Delnice koje je tada brojilo 110 aktivnih članova.

Kao tako aktivan i sposoban pokrenuo je on i izgradnju Lovačkog doma. I to kakvog! Tôg, koji i danas stoji kakav je bio zamišljen. Ali bez novaca ili

dotacija – već sve na dobrovoljnom radu.

Istina je živa, garantiram!

I, eto ti Vraže, ili bolje reći Bože, direktor „Dilber“ pokrenuo je akciju izgradnje Lovačkog doma (koji se i sada šepiri na istom mjestu Japlenškog vrha)!

Na naša dva razreda gimnazije (jedan iza nas) 1952., 1953. godine (ferije), platili smo ceh plus - izgradnju (završna faza gradnje Gimnazije) - rintali smo cijele ferije.

Na Lovačkom domu posluživali smo zidare s klesanim kamenjem, ciglama, pijeskom, miješali mort, itd. A nas četiri ili pet „dilbera“ poslalo nas je (opet) na željezničku stanicu po nekakav paket – tovar! Sjećam se dobro, direktor „Dilber“ mi je dao Tovarni list koji moram predati čovjeku zaduženom u Tovarnom skladištu da podignemo famozni paket. Kad evo ti vraga, to je bila prava velika kištra zbijena sa svih strana s nekakvim letvama. Jedva smo je nas četvorica dogurali

do ruba manipulativnog prostora i nekako prevrnuli na ručna kolica.

A zatim smo, jedva jedvice – nije bilo tada asfalta nego goli kamen – makadam, dogurali i kolica, i to čudo u drvenoj kištri (kutiji), na lice mjesta.

Tu nas je dočekao, okružen s nekoliko zidara, koji su zidali stranice Lovačkog doma, naš direktor „Dilber“. Odmah je rekao: – „E, bravo, lijepi moji dilberi, sad ćete pomalo i pažljivo otvoriti tu kištricu“. A vraga je bila mala! No, mi smo morali tada šutiti, a nikako ne prigovarati.

Nakon kapitulacije Italije 1943. (8. rujna), netko je tu bistu Cezara spremio u podrum tadašnje Osnovne (pučke) škole. Drva su ga iz godine u godinu zatrpavala. Za bistu Cezara nitko živ nije znao. Sve dok je jednog dana nije pronašao naš Dilber-direktor.

Profesor Vukelić („Dilber“) imao je u Zagrebu svog kolegu kipara (isto Ličanina) kojem je poslao bistu Cezara da ju pretopi i od nje napravi, izlije srnjaka koji je još i danas na mjestu uz Lovački dom – gdje ga je, naš, sada pokojni, Dilber-direktor, zamislio! Te iste godine sadašnja zgrada Lovačkog doma bila je u jesen i završena.

Lovački dom financirali su, i fizički svakodnevno (posebno subotom i nedjeljom) članovi LD „Tetrijeb“ Delnice, gradili i izgradili!

U njemu je u dva navrata po 1. dana boravio i tadašnji predsjednik Tito sa svojom pratnjom. To je bilo prvi put. Drugi puta, s Plavim vlakom, došao je i pokojni car Haile Selassie – car Etiopije, u pratnji Tita, no o tome jednom drugom prilikom....

U pero nam kazivao, dne 25. IX 2009.

g. Željko Gjukić, dipl. ing.

1	2	3	4	5		6	7	8	9	10	11	12
13						14						
15					16					17		
		18		19				20	21			
22	23						24					
25						26						
27				28	29				30		31	
32			33					34				
35												

Okomito: 1. Danas aktualno skijalište u blizini Delnica. 2. Stara mjera za težinu i tekućinu. 3. Stanovnik grada u Dalmatinskoj zagori. 4. Prirodna organska boja, dobiva se iz nekih vrsta lišaja. 5. Kratica za „Ujedinjeni narodi“. 6. Riblja jajašca, mrijest. 7. Dapače, štoviše. 8. Četvrti dio čega, frtalj. 9. Dva samoglasnika. 10. Koji pravi perike, množ. 11. Suparnik, takmac, konkurent. 12. Novčana pomoć koju prima socijalno ugrožena osoba, množ. 16. Jednoznamenasti broj. 19. Selo u Vinodolskoj udolini. 21. Južno voće. 23. Dugorepe papige, are. 24. Rijeka u Mongoliji. 26. Metoda vojne obuke. 29. Žensko ime, Eduarda. 31. Prastanovnik Francuske. 33. dva susjedna slova abecede. 34. Biljarski štap. (zČŽ.L.).

ENIGMATSKA STRANICA

Vodoravno: 1. Prvo delničko skijalište iz prve polovice prošlog stoljeća. 13. Bijela površina u kinematografu na kojoj se prikazuju filmovi. 14. Onaj koji se odlikuje uglađenim ponašanjem. 15. Spremnik za posebne tekućine. 16. Velika žurba, jurnjava. 17. Glumica Gardner. 18. Lik iz TV serije Gruntovčani, Grabarić. 20. Koji pripada pravim predstavnicima određene vrste, zast. 22. Gradić u Gruziji poznat po naftovodu. 24. Vrsta drvene obuće s malim remenom, drvena sandala. 25. Drvenasti plod jestive jezgre bogat uljem, množ. 26. Pojednost kao dio veće cjeline. 27. Izvan. 28. Glavni grad Švicarske. 30. Koji nemaju na sebi odjeće, goli. 32. Suptropska i tropska jednogodišnja biljka uljarica, orašac, lokal. množ. 34. Pjevač Goran. 35. Austro – Ugarska Monarhija, Njemačka i njihovi saveznici u 1. svjetskom ratu (1914–1918).

SASTAVIO zČ Željko Laloš

Premetaljka

Kraj kojeg je mjesta Tina nabrala BRDO KUPINA?

Premetaljka

U kojem mjestu one SILAZE NA Lujzinsku cestu?

Narodna knjižnica i čitaonica DELNICE

Narodna knjižnica i čitaonica Delnice otvorena je radnim danom od 9.00 do 19.00 sati, a subotom od 9.00 do 12.00 sati.

Pravo korištenja usluga Knjižnice ostvaruje se upisom. Članarina iznosi 60,00 kuna i vrijedi 12 mjeseci. Svaki drugi učlanjeni korisnik iste obitelji plaća članarinu od 20,00 kuna.

Knjižnica u svom fondu ima preko 32000 knjiga. Nove knjige se nabavljaju prema interesima korisnika i u najkraćem mogućem roku se obrađuju i daju na korištenje. Oformljenje i fond knjiga na stranim jezicima (engleski, njemački i francuski) zbog pojačanog interesa za tom vrstom literature i broji 129 knjiga. Posebno mjesto u Knjižnici zauzima Zavičajna zbirka koja obuhvaća 294 knjige koje govore o Gorskom kotaru

Knjižnica je pretplaćena na nekoliko dnevnih listova, tjednika i časopisa: Novi list, Večernji list, Globus, Lisa, Drvo znanja, Unikat, Narodni zdravstveni list...

Knjižnica nudi mogućnost pretraživanja interneta i fotokopiranja.

Knjižnica ima 1100 članova: 713 odraslih osoba i 387 djece. U 2009. godini posuđeno je 27.385 knjiga.

Važni korisnici Narodne knjižnice i čitaonice su djeca. Želimo i trudimo se da djeca Knjižnicu doživljavaju kao otvoreno, privlačno, uzbudljivo i sigurno mjesto.

Svaki petak održava se Kreativna radionica za predškolski (u 18.30 sati) i školski uzrast (u 19.30 sati). Na radionicama se potiče djecu na kreativno stvaranje, ali i na čitanje i pisanje kroz druženje i igru. S ciljem stvaranja i jačanja čitalačkih navika u djece predškolskog uzrasta ponedjeljkom se u prostoru Knjižnice u 17.00 sati održava se Pričaonica priča.

Svaku srijedu kroz eter Radija Gorski kotar predstavljaju se knjige sa top lista, najčitanije knjige, nobelovci, hrvatski i strani pisci...

Ravnateljica: Darinka Živanović

**TURISTIČKA ZAJEDNICA
GRADA DELNICA**
Lujzinska cesta 47, 51300
Delnice
tel/fax 051/812-156,
tel. 811-174, 811-181
e-mail:
tz-grada-delnica@ri.t-com.hr
web: www.tz-delnice.hr

SMJEŠTAJ I PREHRANA:

- Hotel „Mance“, Brod na Kupi, tel. 837-360, fax. 837-164, www.cemaboy.tk
- Hotel „Risnjak“, Delnice, tel. 508-160, 508-180, fax. 508-170, www.hotel-risnjak.hr
- Pansion „Lovački dom“, Delnice, tel. 812-440, fax. 812-019, www.lovacki.com
- Pansion Nacionalnog parka „Risnjak“ Crni Lug, tel. 836-133, fax. 836-116, www.risnjak.hr
- Planinarski dom „Galeria“, Delnice, tel. 812-423, fax. 811-970, mob. 098/193-87-75, www.galeriadelnice.hr
- Planinski centar „Petehovac“, Delnice, tel. 814-901, fax. 814-902, www.petehovac.com
- Caffè-bar i sobe „Centar“, Delnice, tel. 812-972, mob. 098/232-875, www.centar-delnice.hr
- „Sotlar“ d.o.o., sobe „Americano“, Delnice, tel. 811-320

PREHRANA:

- Bistro „AM“, Delnice, Starčevićeva 2, tel. 812-310
- Bistro „Start“, Delnice, Školska 9, tel. 811-005
- Bistro „Pauše“ (i kombi prijevoz), Delnice, Jelačićeva 27, tel. 812-126
- Bistro „Pleter“, Delnice, Radićeva 1, tel. 814-235, mob. 091/59-89-014
- Buffet „Lovačka kuća Polane“ (i Taxi služba), Polane, mob. 099/410-06-32, 098/168-26-75
- Buffet „Scorpion“, Delnice, Supilova 67, tel. 812-662
- Konoba „Tron“, Delnice, Supilova 45, mob. 095/520-9664
- Objekt brze prehrane „Pizza cut-Tvitić“, Delnice, Supilova 48, tel. 811-064
- Objekt brze prehrane „Rasta“, Brod na Kupi, Zrinska 12

REKREACIJA:

- Goranski sportski centar „Runolist“, Delnice (Dom športova, bazen, teniski tereni, klizalište), tel/fax 812-488, tel. 811-022, mob. 098/305 815, www.gsc-runolist.hr
- Hotel „Risnjak“ (fitness, tehno-gym sprave), Delnice
- „Kanu Ivančica“ d. o. o. (kanuing, rafting), www.gorskikotar.com/kanu
- „Foris adventures travel“ (rafting, biking), tel. 837-139, mob. 098/607-440, e-mail: foris@foris-adventures.com, www.rafting.com.hr/foris_hrv
- „Rasta“ (kanuing, objekt brze prehrane), Brod na Kupi, tel. 837-132, mob. 098/170-81-95